INSTITUTO NAVARRO PARA LA IGUALDAD
NAFARROAKO BERDINTASUNERAKO INSTITUTUA

MEMORIA 2025

Argitaratzailea: Instituto Navarro para la Igualdad-
Nafarroako Berdintasunerako Institutua
Alondegi kalea 1, 2. solairua, 31002 Iruña
instituto.navarro.igualdad@navarra.es
https://www.igualdadnavarra.es/eu

EDUKIA

1. AURKEZPENA 4
1.1 Agur instituzionala 4
2. ARAU ESPARRUA 5
2.1 ESTATUA 5
2.2 NAFARROA 5
3. NOR GAREN 6
3.1 NABIren organigrama 6
3.2 NABIren organoak 8
4. NABIREN BALIABIDEAK ETA AURREKONTUA 10
5. BERDINTASUNAREN ZEHARKAKOTASUNA NAFARROAKO GOBERNUAN 12
5.1 Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren arkitektura 12
5.2 Plangintza estrategikoa 13
5.3 Berdintasun printzipioa transbertsalizatzeko tresnak 14
6. EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIA 22
6.1 Plangintza estrategikoa 22
6.2 Detekzioa, babesa, arreta eta erreparazioa 22
6.3 Emakumeen aurkako indarkeriari buruzko prestakuntza 26
6.4 Erantzun koordinatua 26
6.5 Hitzarmenak 27
6.6 LAGUNTZAK ETA PRESTAZIOAK 29
6.7 Polizia salaketak 29
7. TOKIKO ESPARRUA 30
7.1 Tokiko esparruan berdintasuna BULTZATZEKO tresnak 30
7.2 Berdintasuna sustatzeko aliantzak 34
8. HERRITARTASUNA, AHALDUNTZEA ETA PARTAIDETZA 35
8.1 EMAKUMEEN AHALDUNTZE ETA PARTAIDETZARAKO TRESNAK. 35
8.2 EMAKUMEEN BERDINTASUNA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEKO ALIANTZAK 36
8.3 Emakumeen elkarteendako eta irabazi asmorik gabeko erakundeendako dirulaguntzak 40
8.4 Berdintasuna enpresetan eta antolakundeetan 40
9. SEXU ETA GENERO ANIZTASUNA 42
9.1 Plangintza estrategikoa 42
9.2 Kattalingune, LGTBI+ arreta zerbitzu integrala, Nafarroako Gobernuarena 42
9.3 LGTBI+ BERDINTASUNA SUSTATZEKO ALIANTZAK 43
9.4 Sexu orientazio, genero adierazpen eta sexu edo genero identitatearen ondoriozko inpaktuari buruzko txostenak 44
10. SENTSIBILIZAZIOA ETA ALDAKETA SOZIALA 44
10.1 Kanpainak 44
10.2 NABIren 30. urteurrenaren inguruko ekintzak 48
10.3 Jardunaldiak eta kongresuak 49

1. AURKEZPENA

1.1 AGUR INSTITUZIONALA

Nafarroako Berdintasunerako Institutuaren (NABI) 2025eko oroitidazkiak islatzen du Nafarroako Gobernuaren konpromiso jarraitua berdintasunerako politika publikoen aurrerapenarekin, indarkeria matxistak desagerraraztearekin eta LGTBI+ pertsonen eskubideen defentsarekin. Urte honetan, Institutuak bere lana egiten jarraitu du, ideia argi batekin: berdintasuna printzipio demokratiko bazterrezina dela, eta, aldi berean, zeregin publikoa, honako hauek eskatzen dituena: jarraitutasuna, erakundeen arteko lankidetza eta errealitate sozial konplexu eta aldakorren aurrean erantzuteko gaitasuna.

NABIren 2025eko ekintzak helburu hauek izan ditu: aurrerapenak sendotzea, tresnak indartzea eta Nafarroako berdintasun-politiken ahalmen eraldatzailea zabaltzen jarraitzea. Eremu sektorial gisa ulertu beharrean, berdintasunak begirada transbertsal bat eskatzen du, ekintza publiko osoan eragina izanen duena —plangintzatik ebaluaziorainoko urrats guztietan—, eta oraindik dirauten egiturazko desberdintasunetan jarduteko aukera emanen duena. Esparru horretan, Institutuak lanean jarraitu du politika publikoetan genero ikuspegia txertatzeko eta koordinazio eta lankidetza egiturak sendotzeko, haiei esker esku-hartze koherenteagoa, eraginkorragoa eta jarraituagoa ahalbidetzeko.

Ekitaldi hau markatu duten lehentasunen artean, leku nagusi bat hartu du, berriz ere, emakumeen aurkako indarkeriaren aurkako borrokak. Emakumeen giza eskubideen urraketa handiari erantzuteko, ezinbestekoa da ekintza publiko irmo, espezializatu eta integral bat, zeina prebentzioan, detekzioan, arretan, babesean eta erreparazioan jarduteko gai izanen baita. 2025ean helburu horretan aurrera jarraitu da, era horretan baliabideak indartzeko, esku hartzeko mekanismoak hobetzeko eta biktimak eta haien eskubideak erakundeen erantzunaren erdigunean kokatzen jarraitzeko.

Horrekin batera, 2025ean, zainketei buruzko gogoeta txertatzen jarraitu du Institutuak, gai garrantzitsua baita erantzukidetasunerako, bizitzaren jasangarritasunerako eta gizarte bidezkoago baterantz aurrera egiteko.

Elkarte sarearekiko harremanak, halaber, Institutuaren lanaren funtsezko alderdi bat izaten jarraitu du. Ezinbestekoak dira emakumeen elkarteak eta elkarte feministak, bai eta berdintasunarekin eta aniztasunarekin konprometitutako gizarte erakundeak ere. Elkarrizketarako, proposamenerako eta ekarpen kritikorako duten gaitasuna lagungarria da politika publikoak hobetzeko eta gizarte eraldaketarako agenda bizirik mantentzeko; hain zuzen, agenda horrek erakundeen bultzada eta parte-hartze kolektiboa behar ditu. 2025ean lankidetza hori indartzen jarraitu da, eta egindako lanaren funtsezko elementua izan da.

Era berean, 2025ean garatzen jarraitu dira LGTBI+ pertsonen tratu berdintasuna eta diskriminaziorik eza bermatzera bideratutako politika publikoak: erakunde eta kolektiboekiko elkarrizketa indartu da eta eskubideak benetan aitortzera bideratutako jarduerak finkatu dira. Aniztasuna gizarte demokratiko eta plural baten parte da, eta botere publikoei dagokie aniztasun hori askatasunez, segurtasunez eta duintasunez bizi ahal izatea bermatzea.

Oroitidazki horrek, beraz, urtean zehar egindako lanaren berri ematen du, baina baita erakundeen erantzukizuna ulertzeko modu baten berri ere. Une honetan, batera gertatzen dira berdintasunaren arloko aurrerapenak eta erreakziozko diskurtsoak nahiz funtsezko adostasunak zalantzan jartzeko ahaleginak. Gauzak horrela, beharrezkoa da berdintasunerako politika publikoen balioa berrestea, ezinbesteko tresna baitira demokrazian eta justizia sozialean sakontzeko. Horixe izan da, eta izaten jarraitzen du, Nafarroako Berdintasunerako Institutuaren lana bideratzen duen jomuga: konpromiso publikotik abiatuta, Nafarroa berdinzaleago, askeago eta kohesionatuago bat lortzen laguntzea.

Patricia Abad Encinas NABIko zuzendari kudeatzailea

2. ARAU ESPARRUA

2.1 ESTATUA

2.1.1 EMAKUMEEN ETA GIZONEN ARTEKO BERDINTASUNAREN INGURUKO ARAU ESPARRUA

- 3/2007 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eragingarrirakoa.

2.1.2 EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIAREN INGURUKO ARAU ESPARRUA

- 1/2004 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, Genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babesa emateko neurriei buruzkoa.
- 10/2022 Lege Organikoa, irailaren 6koa, sexu askatasunaren berme integralari buruzkoa.

2.1.3 BERDINTASUNAREN ETA HEZKUNTZAREN INGURUKO ARAU ESPARRUA

- 13/2005 Legea, uztailaren 1ekoa, Kode Zibila aldatzen duena ezkontzeko eskubidearen arloan.
- 4/2023 Legea, otsailaren 28koa, Transexualen berdintasun benetako eta eragingarrirakoa eta LGTBI kolektiboetako kideen eskubideak bermatzekoa

2.2 NAFARROA

2.2.1 EMAKUMEEN ETA GIZONEN ARTEKO BERDINTASUNAREN INGURUKO ARAU ESPARRUA

- 17/2019 Foru Legea, apirilaren 4koa, Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzkoa.
- 27/2024 Foru Dekretua, martxoaren 20koa, NFKAko berdintasun unitateen eginkizunak eta horien koordinazio egiturak arautzen dituena
- 44/2024 Foru Dekretua, apirilaren 30ekoa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioa eta Nafarroako toki erakundeak emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan koordinatzeko batzordea sortzen duena eta haren funtzioak, osaera eta funtzionamendu araubidea arautzen dituena.

2.2.2 EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIAREN INGURUKO ARAU ESPARRUA

- 14/2015 Foru Legea, apirilaren 10ekoa, emakumeen kontrako indarkeriari aurre egitekoa

2.2.3 LGTBI+ ARLOKO BERDINTASUNAREN INGURUKO ARAU ESPARRUA

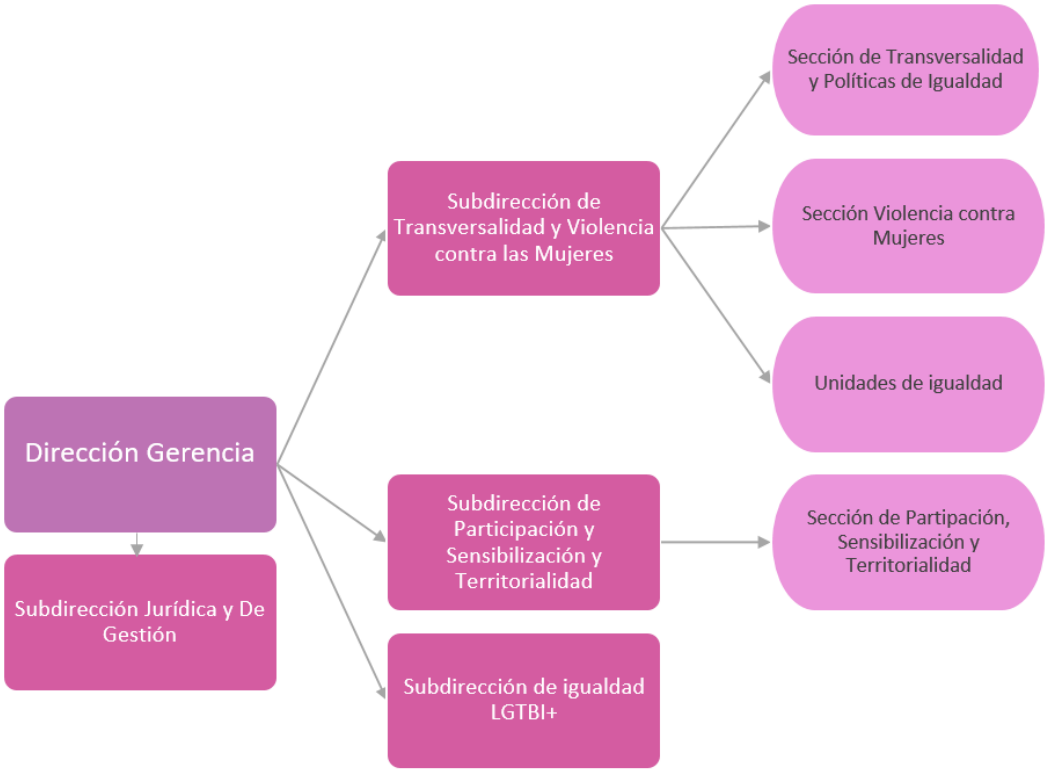
- 8/2017 Foru Legea, ekainaren 19koa, LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialari buruzkoa

3. NOR GAREN

3.1 NABIREN ORGANIGRAMA

Nafarroako Berdintasunerako Institutua erakunde autonomoaren estatutuak onesten dituen 2025eko azaroaren 26ko 134/2025 Foru Dekretuaren xedea da Nafarroako Berdintasunerako Institutuaren eskumenak eta egitura organiko berria finkatzea eta garatzea.

Jarraian, erakunde horren egitura erakusten da:

1. irudia. NABIren organigrama

NABI-REN ZUZENDARITZA

Zuzendari kudeatzailea

Zuzendaritzako idazkaritza

Zerbitzu orokorrak

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIAREN ETA ZEHARKAKOTASUNAREN ZUZENDARIORDETZA

Zuzendariordea
Administratiboa

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIAREN ATALA

- Atalburuak
- Erdi mailako berdintasunerako teknikaria
- Gizarte-langilea
- Erdi mailako teknikaria

ZEHARKAKOTASUNAREN ETA BERDINTASUN POLITIKEN ATALA

- Atalburuak
- Erdi mailako berdintasunerako teknikaria

DEPARTAMENTUETAKO BERDINTASUN UNITATEAK

- Berdintasunerako erdi mailako teknikariak departamentuetan

PARTAIDETZARAKO ETA SENTSIBILIZAZIO FEMINISTARAKO ZUZENDARIORDETZA.

Zuzendariordea
Administratiboa

PARTAIDETZA, SENTSIBILIZAZIO ETA LURRALDETASUN ATALA

- Atalburuak
- Administrazioko goi mailako teknikaria
- Erdi mailako berdintasunerako teknikaria
- Erdi mailako berdintasunerako teknikaria
- Erdi mailako berdintasunerako teknikaria

LGTBI+ ARLOKO BERDINTASUNERAKO ZUZENDARIORDETZA

Zuzendariordea
Administratiboa
Erdi mailako berdintasunerako teknikaria
Erdi mailako berdintasunerako teknikaria

GAI JURIDIKOEN ETA KUDEAKETAREN ZUZENDARIORDETZA

Zuzendariordea
Administraria
APT - Arlo juridikoa

LAGUNTZA JURIDIKO ETA ADMINISTRATIBOAREN ATALA

- Atalburuak
- APT (Arlo ekonomikoa)
- Enpresa zientzietako diplomaduna
- Erdi mailako administrazio teknikaria

3.2 NABIREN ORGANOAK

Nafarroako Berdintasunerako Institutuak zuzendaritzako eta partaidetzako organoak ditu.

a) Helbidea:

- Gobernu Kontseilua
- Zuzendari kudeatzailea.

b) Partaidetza:

- Berdintasunerako Departamentuarteko Batzordea
- Nafarroako Berdintasunerako Kontseilua.
- Nafarroako LGTBI+ Kontseilua.
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioa eta Nafarroako toki-erakundeak emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan koordinatzeko batzordea.

3.2.1 GOBERNU KONTSEILUA

Gobernu Kontseiluaren osaera eta funtzionamendu araubidea 134/2025 Foru Dekretuan, 2025eko azaroaren 26koan, arautzen dira (134/2025 Foru Dekretua, Nafarroako Berdintasunerako Institutua erakunde autonomoaren estatutuak onesten dituena). Honako hau dagokio Gobernu Kontseiluari: erakunde autonomoaren aurrekontuen aurreproiektu proposamena urtero onartzea; ondarea administratzea; genero berdintasunerako politiken arloko urteko kudeaketa plana onartzea, bai eta egiten diren urteko txosten guztiak ere; erakunde autonomoaren zuzendaritza eginkizunak kontrolatzea eta gainbegiratzea; eta indarrean dagoen ordenamendu juridikoaren arabera esleitzen edo agintzen zaizkion beste edozein eginkizun.

2025ean, organo hori abenduan bildu zen.

3.2.2 BERDINTASUNERAKO DEPARTAMENTUARTEKO BATZORDEA

Batzorde horren osaera eta eginkizunak martxoaren 20ko 27/2024 Foru Dekretuaren arabera arautzen dira (27/2024 Foru Dekretua, NFKAko Berdintasun Unitateen funtzioak eta koordinazio egiturak arautzen dituena). Batzordeak zeregin hauek ditu: Nafarroako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plan Estrategikoaren jarraipena egitea, departamentuen arteko koordinazioa ziurtatzea eta berdintasun araudia betetzen dela zaintzea.

Honako hauek osatzen dute: Nafarroako Gobernuko lehendakariak eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa txertatzeko estrategikoak diren lan-esparruak dituzten departamentuetako eta erakunde autonomoetako zuzendaritza nagusietako titularrek.

2025ean, maiatzean egin zen saioa.

3.2.3 NAFARROAKO BERDINTASUNERAKO KONTSEILUA

Nafarroako Berdintasunerako Kontseilua kide anitzeko organo aholku-emaile bat da, NABIra atxikia, eta haren osaera eta funtzionamendua maiatzaren 9ko 22/2012 Foru Dekretuann arautzen dira.

Organo aholku-emaile horrek Nafarroako emakumeen elkarteek duten parte-hartzea bideratzen du; horretarako, emakumeen eta gizonen berdintasunerako politika publikoen plangintza, gauzatzea, jarraipena eta ebaluazioa egiten ditu.

Nafarroako Berdintasunerako Kontseilua urtean bitan biltzen da ohiko saioan. 2025ean, otsailean eta ekainean bildu zen.

3.2.4 NAFARROAKO LGTBI+ KONTSEILUA

Nafarroako LGTBI+ Kontseilua kide anitzeko organo aholku-emaile bat da, NABIra atxikia, eta haren osaera eta funtzionamendua martxoaren 27ko 34/2019 Foru Dekretuan arautzen dira.

Kontseilu horrek Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren funtzionamenduan Nafarroako LGTBI+ mugimenduaren parte-hartzea bideratzen du, eta lankidetza hori zehazten da LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialeko politika publikoen plangintza, gauzatze, jarraipen eta ebaluazioaren bitartez.

Urteroko ohiko bi saioez gain —2025ean, ekainean eta abenduan egin ziren—, 2025ean lantaldeak edo batzordeak sortu dira, hiru zeregin hauetarako: kanpainak lantzeko, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko trans pertsonei arreta integrala emateko protokoloan parte hartzeko eta 8/2017 Foru Legea garatzeko II. Ekintza Plana egiteko.

3.2.5 NAFARROAKO FORU KOMUNITATEKO ADMINISTRAZIOA ETA NAFARROAKO TOKI-ENTITATEAK EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNAREN ARLOAN KOORDINATZEKO BATZORDEA

Osaera mistoko organoa da, erakunde artekoa, foru administrazioaren eta toki administrazioaren arteko lankidetza eta koordinazioa egiteko sortua. Apirilaren 30eko 44/2024 Foru Dekretuaren arabera arautzen da eta helburutzat du Foru Komunitateko politika publiko guztietan emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioa txertatzea eta emakumeenganako indarkeria desagerraraztea.

Batzorde horren barruan, Erakundearteko Talde Teknikoa eratu zen. NABIko, Nafarroako toki erakundeetako eta Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioko teknikariek osatzen dute, eta haren helburua da Batzordeari laguntza eta aholkularitza ematea.

2025ean, ohiko lehenengo bilera apirilean egin zen, eta ekainean ezohiko bilera bat, Erakundearteko Talde Teknikoko kideen izendapena erabakitzeko.

4. NABIREN BALIABIDEAK ETA AURREKONTUA

2025ean, NABIren aurrekontua, guztira, 6.913.557,06 eurokoa izan zen. 1. taulan aurrekontua erakusten da, gastu adierazgarrienen arabera banakatua. 2., 3. eta 4. tauletan aurrekontu osoaren banaketari buruzko informazio gehiago ematen da, jarduera ildoen arabera hurrenez hurren banakatua.

1. taula. Aurrekontu orokorra

Aurrekontu orokorra	2025
Langileria gastuak	1.901.631,50
Erositako ondasunak eta zerbitzuak	2.734.750,91
Transferentzia arruntak	2.052.290,00
Inbertsio errealak	224.884,65
GUZTIRA	**6.913.557,06 €**

2. taula. Emakumeen eta gizonen berdintasunaren ildoko aurrekontua

Berdintasunaren ildoko aurrekontua	2025
Zeharkakotasunaren arloko jarduketak	68.000,00
Hitzarmena unibertsitate publikoarekin	35.000,00
Toki entitateentzako transferentziak	750.000,00
Hitzarmena NUKFrekin, tokiko berdintasun politikak bultzatzeko	30.000,00
Tokiko Ekintza Taldeentzako transferentziak	75.000,00
Berdintasunaren arloko jarduketak	80.000,00
Parte hartzeko kontseiluen kudeaketa	1.500,00
Zeharkako segurtasun politiken garapena	18.150,00
Berdintasunari eta indarkeriari buruzko kanpainak eta hedapena	115.000,00
Hitzarmena IPES fundazioarekin	100.000,00
Hitzarmena Ijitoen Idazkaritza Fundazioarekin	21.000,00
Hitzarmena Burgiko Udalarekin	15.000,00
Hitzarmena Erroibarko Udalarekin	15.000,00
BERDINNA saria	3.000,00
Hitzarmen COMFINekin, emakumeen parte-hartzea sustatzeko	75.000,00
Dirulaguntza, irabazi asmorik gabeko beste erakunde batzuetako emakume elkarteentzat	260.000,00
Hitzarmena ERAIKIZekin	16.000,00
Hitzarmena AMEDNArekin	10.000,00
Hitzarmena SOS Arrazakeriarekin	35.000,00
Hitzarmena Burlatako Elkartearekin	10.000,00
Hitzarmena Burlatako Emakumeen Elkartearekin	10.000,00
Hitzarmena Burlatako Clara Campoamor emakumeen elkartearekin	10.000,00
GUZTIRA	**1.752.650,00 €**

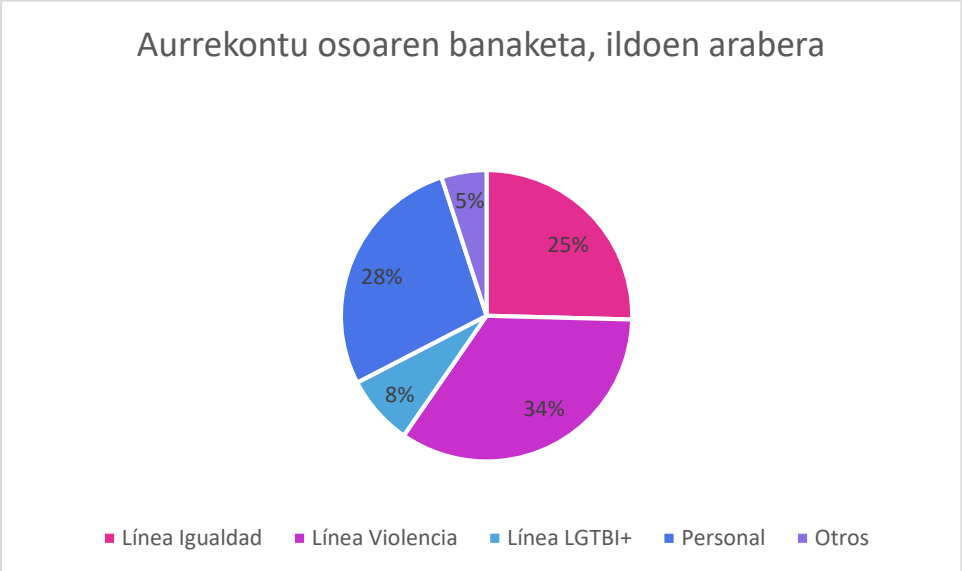
3. taula. Emakumeen aurkako indarkeriari buruzko ildoarenaurrekontua

Emakumeen aurkako indarkeriaren ildoko aurrekontua	2025
Harrera baliabideen kudeaketa	969.569,00
Enkargua GIZAIN fundazioari	903.000,00
Laguntzak, indarkeria matxistaren biktimentzat	110.000,00
Indarkeriaren Legearen Ekintza Planaren garapena eta jarduerak	75.000,00
Laguntzak, indarkeriaren biktima diren emakumeen kaltearen erreparaziorako	5.000,00
Hitzarmena Salerosketaren aurkako Ekintza elkartearekin	85.000,00
Gizarte larrialdiko laguntzak	1.000,00
Hitzarmena Itxaropen Gune elkartearekin	165.000,00
Hitzarmena Munduko Medikuak elkartearekin	46.250,00
GUZTIRA	**2.359.819,00**

4. taula. LGTBI+ berdintasunaren ildoaren aurrekontua

LGTBI+ ildoaren aurrekontua	2025
LGTBI+ arloko arreta zerbitzuko kudeaketa	262.500
LGTBI+ arloko berdintasun sozialeko jarduerak	65.000
LGTBI+ arloko berdintasunari buruzko kanpainak eta hedapena	40.000
Nafarroako toki entitateentzako dirulaguntza, LGTBI+ arloaren babesa sustatzeko	70.000
Elkarteentzako dirulaguntzak, sexu eta genero aniztasunarekin lotutako proiektuetarako	60.000
Hitzarmena Burlatako Udalarekin	25.000
Hitzarmena FÉNIX Asociación de Apoyo al Refugiado elkartearekin	15.000
GUZTIRA	**537.500**

NABIren aurrekontu osoari dagokionez, baliabide gehienak hiru jarduera-ildo nagusietan biltzen dira. Indarkeria ildoak aurrekontuaren % 34 jasotzen du, eta, ondotik, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren ildoak: % 25; LGTBI+ ildoak, berriz, guztizkoaren % 8 hartzen du. Banaketa hori koherentea da erakundearen eskumen eta funtzioekin; izan ere, indarkeria prebenitzera eta berdintasuna eta aniztasuna sustatzera bideratutako politikak lehenesten direla islatzen du. 2025ean, aurrekontuaren % 84,34 betearazi dela nabarmentzen da.

5. BERDINTASUNAREN ZEHARKAKOTASUNA NAFARROAKO GOBERNUAN

5.1 EMAKUMEEN ETA GIZONEN ARTEKO BERDINTASUNAREN ARKITEKTURA

Printzipio hori aplikatzeko, beharrezkoa da *emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren arkitektura* deitzen duguna; hau da, politika publikoen neutraltasun ezaren premisan oinarriturik, berdintasunaren alde lan egiteko esparru egonkor eta komuna ematen duten elementuak.

Hauek dira horretarako oinarriak:

- Arau esparrua: 17/2019 Foru Legea, apirilaren 4koa, Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzkoa, eta 27/2024 Foru Dekretua, martxoaren 20koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioko berdintasun unitateen eginkizunak eta haien koordinazio egiturak arautzen dituena:
    - Berdintasun unitateak
    - Berdintasunerako departamentuarteko batzordea (1)
    - Berdintasunerako departamentu barneko batzordeak (13)
- Plangintza esparrua: Berdintasunerako Plan Estrategikoa eta Nafarroako Gobernuko departamentuen urteko planak.
- Antolaketa instituzionala, NABIren eta Nafarroako Gobernuko departamentuen bidez.
- Politikarien eta teknikarien gaikuntza, prestakuntza eta konpromisoa

5.1.1 BERDINTASUN UNITATEAK

2021etik aurrera, NABIri atxikitako berdintasun teknikariek Nafarroako Gobernuko 13 departamentuei ematen diete estaldura.

2024an 7/2024 Foru Dekretua, martxoaren 20koa, onetsi zen (7/2024 Foru Dekretua, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioko berdintasun unitateen eginkizunak eta horien koordinazio egiturak arautzen dituena). Dekretuak ezartzen duenez, Berdintasun Unitateak —Idazkaritza Tekniko Nagusietako titularrek eta berdintasunerako teknikariek osatuak— arduratzen dira departamentuetan eta haien erakunde autonomoetan berdintasun-printzipioa transbertsalizatzeaz.

5.1.2 BERDINTASUNERAKO DEPARTAMENTU BARNEKO BATZORDEAK

Departamentu bakoitzean, badago departamentu barneko batzorde bat, zeregin hauek dituena: urteko berdintasun plana definitzea, politikak koordinatzea, programatutako jarduerak abian jartzen direla ziurtatzea eta berdintasun unitateei aholkularitza espezializaturako eskaerak helaraztea.

Batzorde horretan zuzendaritza nagusi eta kudeaketako zuzendaritza guztiak daude ordezkatuta, zerbitzuetako zuzendarien bitartez; azken horiek garatzen dituzte urteko berdintasun planetan sartutako neurriak.

Idazkaritza tekniko nagusi bakoitzaren titularrak presidente lanak egiten ditu, horrela berdintasun unitateko teknikarien eta departamentuko langileen arteko koordinazioa errazteko eta bultzatzeko.

Salbuespenez, epezializazioari eta efikaziari lotutako arrazoiak medio, beste unitate batzuek ordezkatzen dute lehendakaritza.

2025. urtean, 11 departamentu barneko batzorde saio egin dira. Bana, honako departamentuetako bakoitzean: Lehendakaritza eta Berdintasuna; Kultura, Kirola eta Turismoa; Landa Garapena eta Ingurumena; Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologikoa eta Digitala; Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua; Memoria eta Bizikidetza, Kanpo Ekintza eta Euskara; Unibertsitatea, Berrikuntza eta Eraldaketa Digitala. Eta bina, Osasun Departamentuan eta Hezkuntza Departamentuan.

5.1.3 BERDINTASUNERAKO DEPARTAMENTUARTEKO BATZORDEA

Haren xedea da berdintasun politika koordinatzea Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioko departamentuen eta haren erakunde autonomoen artean (ikusi 10. orrian).

5.2 PLANGINTZA ESTRATEGIKOA

Berdintasuna lantzeko plangintza estrategikoa egiteko, 2022-2027 aldirako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plan Estrategikoari eta Nafarroako Gobernuaren departamentu bakoitzaren urteko plan operatiboei jarraitzen zaie.

5.2.1 BERDINTASUNERAKO PLAN ESTRATEGIKOA 2022-2027

17/2019 Foru Legeak, araua eragingarria izan dadin eta haren izaera eraldatzaileak politika publiko osoa har dezan, 14. artikuluan ezartzen du emakumeen eta gizonen berdintasunerako plan estrategiko bat eginen dela.

PLAN ESTRATÉGICO PARA LA IGUALDAD ENTRE MUJERES Y HOMBRES EN NAVARRA
NAFARROAKO EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO PLAN ESTRATEGIKOA

Plan hori da 2022-2027 aldian Nafarroako Foru Komunitateko administrazio publikoen berdintasuneko esku-hartzearen plangintza bideratzen duena, zenbait helburu eta zeharkako ekintza zehatzen bidez.

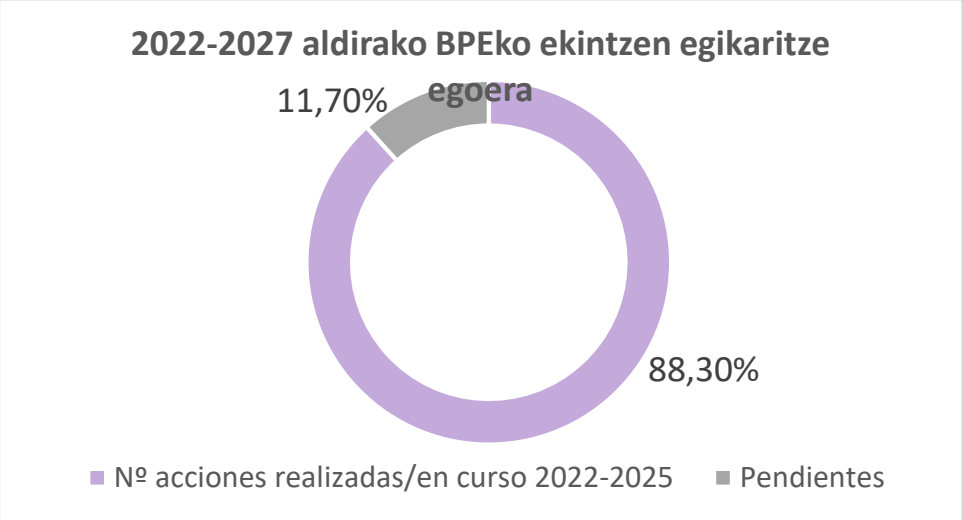
Nafarroako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plan Estrategikoa 2022ko maiatzaren 4an onetsi zen Gobernu bilkuran, eta, ondotik, Parlamentuak berretsi egin zuen.

5.2.2 PLAN ESTRATEGIKOAREN JARRAIPEN TXOSTENA

2025ean, Berdintasunerako Plan Estrategikoaren laugarren jarraipen txostena egin da, 2024. urteari dagokiona, eta hauek nabarmendu daitezke:

- Plan Estrategikoan programatutako 282 ekintzatatik 249 eginda daude edo egiten ari dira, hau da, **% 88,30.**

- I. ildoan, “Foru eta toki administrazioen gobernantza ereduan genero ikuspegia txertatzea” izenekoan, ekintzen **% 76,92** gauzatu dira edo gauzatzen ari dira.
- II. ildoan, “Genero berdintasuna duen eredu sozioekonomikorantz urratsak egitea” izenekoan, programatutako ekintzen **% 87,06** egin dira edo egiten ari dira.
- III. ildoan, “Emakumeen aurkako indarkeria azkentzea” izenekoan, planifikatutako ekintzen **% 97,10** egin dira edo egiten ari dira.
- IV. ildoan, “Gizarte zibilaren protagonismoa sustatzea emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna eraikitzea eta sendotzea” izenekoan, ekintzen **% 96** egin dira edo egiten ari dira.

5.2.3 NAFARROAKO GOBERNUAREN DEPARTAMENTUETAKO BERDINTASUNERAKO URTEKO PLANAK

2022-2027 aldiko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plan Estrategikoa oinarri hartuta, urtero departamendu bakoitzeko plan operatibo bat planteatzen da; guztira, 13 berdintasun plan dira, dokumentu batean jasoak.

5.3 BERDINTASUN PRINTZIPIOA TRANSBERTSALIZATZEKO TRESNAK

Inpaktu txostenak tresna bat dira genero ikuspegia politika publikoetan eta Administrazioaren arloetan txertatzeko eta berdintasunerako eskubidea bermatzeko, honako hauekin batera: kontratu eta laguntza publikoetako berdintasun klausulak, genero ikuspegia duen aurrekontu plangintza, komunikazio inklusiboa eta ez-sexista, ordezkaritza orekatua, prestakuntza, eta berdintasuna plan sektorialetan eta zeharkakoetan txertatzea.

5.3.1 GENERO INPAKTUARI BURUZKO TXOSTENAK ETA OHARRAK

Genero inpaktuari buruzko txostena administrazio izaerako dokumentu bat da, organo administratibo igorleak egina. Foru legearen aurreproiektuekin, izaera orokorreko xedapen arauemaileekin eta Nafarroako Gobernuaren onespenaren mende jartzen diren planekin batera aurkezten da, eta modu arrazoituan eta objektiboki justifikatuta erakusten du, datuen bidez, zer ondorio izanen dituen, onartuz gero, arau, plan edo programaren edukiak emakumeen eta gizonen arteko berdintasunean. Funtsean, zehazten ditu, batetik, berdintasun araudiaren betetze maila, eta, bestetik, arauaren edo planaren gaitasuna aurretik identifikatutako genero arrakalak ixteko edo murrizteko.

Oharren txostena da berdintasun erakundeak —kasu honetan NABIk— ematen duen erantzuna, araua edo plana eman duten administrazio organoek egindako inpaktuari buruzko txostenaren aurrean. Aldaketa proposamenak eta gomendioak izan ditzake. Txosten horiek departamentuetako berdintasun unitateen eta Zeharkakotasunaren eta Berdintasun Politiken Atalaren bidez egiten dira.

Halaber, Institutuak ekarpenak egiten ahal ditu araudietan eta planetan, **jendaurrean jartzeko fasean egindako ekarpen txostenen bidez.**

5. taula. Ekarpen/Ohar txostenak

Departamentua	Ohar txostenak	Ekarpen txostenak	Guztira
Lehendakaritza eta Berdintasuna	9	4	13
Memoria eta Bizikidetza, Kanpo Ekintza eta Euskara	3	0	3
Etxebizitza, Gazteria eta Migrazio Politikak	3	2	5
Ekonomia eta Ogasuna	6	0	6
Hezkuntza	17	2	19
Osasuna	6	1	7
Lurralde Kohesioa	5	0	5
Industria eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitala	3	0	3
Eskubide Sozialak, Ekonomia Soziala eta Enplegua	8	3	11
Unibertsitatea, Berrikuntza eta Eraldaketa Digitala	1	1	2
Barnea, Funtzio Publikoa eta Justizia	8	1	9
Landa Garapena eta Ingurumena	10	0	10
Kultura, Kirola eta Turismoa	1	2	3
GUZTIRA	80	16	96

2025ean, NABIk Nafarroako 2026rako Aurrekontu Orokorren genero eraginari buruzko txostena ere egin du, ezaugarri eta berezitasun desberdinak dituena genero eraginari buruzko gainerako txostenekiko.

5.3.2 GENERO IKUSPEGIA DUTEN AURREKONTUAK

Genero ikuspegiz hornitutako aurrekontu publikoa oinarrizkoa da politikek benetako berdintasuna lortzen laguntzen dutela bermatzeko. Haiek diseinatzeko, egikaritzeko eta ebaluatzeko, hasieratik txertatu beharra dago ikuspegi hori, zeina, identifikatzen diren genero arrakalak ezabatzeko, neurri zehatzetan gorpuztuko baita.

2025ean, hainbat urteko ibilbidearen ondotik, berrikuspen prozesu bat egin da, eta prozedura berri bat idatzi da Nafarroako Aurrekontu Orokorrak egiteko eta aztertzeko. Prozedura horretan, hiru une jakinetan aplikatzen den tresna moduan ulertzen da genero ikuspegia:

1. Gogoeta eta analisi fasean, Nafarroako Gobernuko departamentu bakoitzak politika publikoak definitu aurreko analisi tresna gisa.
2. Aurrekontua egiteko fasean, aurrekontu ekitaldi bakoitzean departamentuetan garatuko diren proiektu, jarduketa eta neurri zehatzak jasotzeko tresna proposatzaile gisa.
3. Likidazioko eta kontuak emateko fasean —aurrekontu ekitaldia itxi ondotik—, benetan betearazitako gastua egiaztatzeko tresna gisa.

Etengabeko hobekuntza prozesu bat da. Haren arabera, urtero emakumeen eta gizonen egoerari buruz hausnartuko da, berdintasun politiketan eragiten duten baldintza arauemaileak eta/edo programatikoak aztertuko dira, eta hautemandako balizko desberdintasunak arintzeko eta/edo ezabatzeko garatu beharreko jarduerak identifikatuko dira.

Esparru horretan, bi prestakuntza saio egin dira, berdintasunerako departamentu barneko batzordeetako kideei zuzenduak.

5.3.3 PRESTAKUNTZA

Politika publikoetan genero berdintasuna aplikatzeko prestakuntza ibilbidea eta sexu eta genero aniztasunari buruzko prestakuntza

Beharrezkoa da Nafarroako Administrazio Publikoetako langileak trebatzea genero ikuspegia administrazio jardunean txertatzeko, eta hala jasotzen dute Berdintasunerako eta Emakumeen aurkako indarkeriari buruzko foru legeek.

NABIk 2025ean honako modalitate hauen bidez egin du berdintasunaren arloko prestakuntza eskaintza (ikusi 6. eta 7. taulak).

- Eskaintza orokorreko prestakuntza: 26 prestakuntza ekintza, aurrez aurre eta online. Guztira, 465 ordu eta 437 ziurtagiridun (374 emakume eta 63 gizon).
- Departamentuko prestakuntza ziurtatua: 3 prestakuntza ekintza. Guztira, 31 ordu eta 42 ziurtagiridun (35 emakume eta 7 gizon).
- Berdintasun Unitateek eskatutako prestakuntza: 5 prestakuntza ekintza. Guztira, 38 ordu eta 62 ziurtagiridun (40 emakume eta 22 gizon).

-

6. taula. Prestakuntza. Eskaintza orokorra

Izena	Orduak	Ziurtagiria jaso dutenen kopurua	Gizona	Emakumea
Hizkera ez-sexista (online)	30	32	8	24
Hizkera ez-sexista (online)	30	28	4	24
Oinarrizko prestakuntza berdintasunean (online)	30	36	6	30
Oinarrizko prestakuntza berdintasunean (online)	30	27	4	23
Genero indarkeria (online)	40	33	3	30
Genero indarkeria (online)	40	30	3	27
LGTBI+ pertsonen eskubideak eta erabateko berdintasuna (online)	30	16	3	13
LGTBI+ pertsonen eskubideak eta erabateko berdintasuna (online)	30	11	3	8
Hizkera eta komunikazio ez-sexistak. Baliabide eta aplikazio praktikoak	10	19	2	17
Hizkera eta komunikazio ez-sexistak. Baliabide eta aplikazio praktikoak	10	17	5	12
Hizkera eta komunikazio ez-sexistak. Baliabide eta aplikazio praktikoak	10	17	2	15
Enplegatu publikoen ahalduntzea	10	9	0	9
Emakumeen aurkako indarkeria: detekzioa eta kudeaketa	10	14	2	12
Emakumeen aurkako indarkeria: detekzioa eta kudeaketa	10	8	2	6
Emakumeen aurkako indarkerian espezializatutako prestakuntza. Esku-hartzea, kolektibo jakinekin	15	8	0	8
Emakumeen aurkako indarkerian espezializatutako prestakuntza. Esku-hartzea, kolektibo jakinekin	15	5	1	4
Sexu eta genero aniztasuna. Zertaz ari gara LGTBI+ aipatzen dugunean?	15	10	2	8
Sexu eta genero aniztasuna. Zertaz ari gara LGTBI+ aipatzen dugunean?	15	8	0	8
Zertaz ari gara genero berdintasuna aipatzen dugunean?	15	18	2	16
Zertaz ari gara genero berdintasuna aipatzen dugunean?	15	10	2	8
Hizkera eta komunikazio ez-sexistak - Aurreratua. Kanpainetan eta formatuetan sakontzea	6	15	1	14
Inklusioa eta aniztasuna komunikazioan	5	20	2	18
Harreman sexual eta afektiboak aro digitalean	12	12	2	10
Harreman sexual eta afektiboak aro digitalean	12	11	1	10
Hizkera eta komunikazio ez-sexistak - Aurreratua Kanpainetan eta formatuetan sakontzea	8	14	2	12
Harreman sexual eta afektiboak aro digitalean	12	9	1	8
ESKAINTZA OROKORRA. GUZTIZKOA	**465**	**437**	**63**	**374**

7 taula. Berdintasun unitateek eskatutako prestakuntza

Izena	Orduak	Ziurtagiria jaso dutenen kopurua	Gizona	Emakumea
Berdintasuneko eta hizkuntza inklusiboko oinarrizko kontzeptuak (10 h) LURRALDE KOHESIORAKO DEPARTAMENTUA	10,00	14	11	3
Berdintasuneko eta hizkuntza inklusiboko oinarrizko kontzeptuak (10 h) MEMORIA ETA BIZIKIDETZAKO, KANPO EKINTZAKO ETA EUSKARAKO DEPARTAMENTUA	10,00	16	5	11
Gune digitalak eta haien inpaktua haurretan eta nerabeetan: ziberindarkeria matxistak geldiaraztea ZENBAIT DEPARTAMENTU	8,00	20	1	19
Tailer praktikoa berdintasunaren arloan KULTURA, KIROL ETA TURISMO DEPARTAMENTUA	5,00	6	3	3
Tailer praktikoa berdintasunaren arloan KULTURA, KIROL ETA TURISMO DEPARTAMENTUA	5,00	6	2	4
Feminismoa ipuin tradizionaletan. Analisi bat, sinbolismotik abiatuta KULTURA, KIROL ETA TURISMO DEPARTAMENTUA	9,00	20	1	19
Genero ikuspuntua osasun politiketan OSASUN DEPARTAMENTUA	10,00	13	3	10
Gizonen eta emakumeen arteko berdintasunari buruzko oinarrizko ikastaroa ESKUBIDE SOZIALETAKO, EKONOMIA SOZIALEKO ETA ENPLEGUKO DEPARTAMENTUA	12,00	9	3	6
DEPARTAMENTUETAKO PRESTAKUNTZA ZIURTATUA	69	104	29	75

5.3.4 NUPEKO GENERO IKASKETEN ETA IKASKETA FEMINISTEN KATEDRA

NABIk NUPekin duen lankidetzaren esparruan, nabarmentzekoa da *Genero Ikasketen eta Ikasketa Feministen Katedra* hitzarmena. Hitzarmen horren helburua da genero ikasketak eta ikasketa feministak sendotzea, sare akademikoak sustatzea eta erakundeen eta gizarte zibilaren arteko lankidetza erraztea. Katedraren helburua da gizarte berdinago eta inklusiboago baten garapena sustatzeko beharrezkoak diren ikerketan, prestakuntzan, sentsibilizazioan eta lankidetzan laguntzea.

Aurten, katedra bere lana sendotzen joan da, funtsezko hiru ardatzetan garatutako jarduerei esker. Hauek izan dira ardatzok: ikerketa, ezagutzaren dibulgazioa eta transferentzia, eta prestakuntza

Hiru ekimenetan gauzatu da generoaren, berdintasunaren eta feminismoen arloko ikerketari emandako bultzada. Lehenik eta behin, master hondarreko lanen ikerketa lerro lagunduen sustapena. Bigarrenik, abian jarri dira Genero, Emakume eta Berdintasun Gaietako Unibertsitate Masterreko master hondarreko lanetarako ikerketa sariak. Sei MAL saritu dira; hiru lerro lagunduetan eta hiru lerro libreetan. Hirugarrenik, Generoari buruzko Diziplinarteko Mintegia sendotu da. Ikerketan genero ikuspegia txertatzen duten NUPeko ikertzaileak biltzen ditu.

Ezagutzaren dibulgazioaren eta transferentziaren esparruan, bi jarduera egin dira. Batetik, “Afganistango emakumeen egoera talibanek boterea hartu zutenetik” jardunaldiak antolatu dira, ICOMMUNITAS Gizarte Ikerketa Aurreratuko Institutuarekin lankidetzan. Bestetik, bederatzi hitzaldi egin dira “Gela Irekien” esparruan, unibertsitateko komunitateari zuzenduak (ikasleak, irakasle eta ikertzaileak eta TEKAZEL), bai eta, oro har, gizarteari ere; estatuko figura akademiko nabarmenekiko lankidetzan egin da. Era berean, Katedraren zuzendariak “Zientzia Parlamentuan” zikloaren lehen saioa eman zuen, “Genero indarkeria ikuspegi psikosozial batetik” hitzaldiaren bidez. Zikloa Nafarroako Unibertsitate Publikoaren eta Nafarroako Parlamentuaren arteko hitzarmen baten emaitza da.

Azkenik, prestakuntzari dagokionez, generoari buruzko prestakuntzako oinarrizko modulu baten diseinuan aurreratu da. Modulu hori etorkizuneko titulu propio baten bidez NUPen eskaintzea aurreikusten da. Aldi berean, prestakuntza arautuak (unibertsitatearen esparruan) nahiz arautu gabekoak (toki entitateekiko lankidetzan) diseinatzen, abian jartzen eta ematen lagundu da.

5.3.5 BERDINTASUNA ZIFRATAN

“Berdintasuna zifretan” NABIren webguneko atal bat da, non Nafarroako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko adierazle nagusiak biltzen baitira. NABItik espero dugu atal hori argitaratzea eta aldizka eguneratzea lagungarria izanen dela politika publikoen plangintza, gauzatzea eta ebaluazioa errazteko eta hobetzeko. Datuak honako arlo hauei buruz ematen dira:

LA IGUALDAD EN CIFRAS

- Emakumeen kontrako indarkeria
- Emakumeen irudi publikoa
- Politikan parte hartzea
- Gizarte sustapena
- Desgaitasuna / Errenta bermatua
- Osasuna
- Hezkuntza

5.3.6 NFKREN ETA HAREN ERAKUNDE AUTONOMOEN EMAKUME ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO I. PLANA

2023an, NFKAko langileentzako I. Berdintasun Plana jarri zen indarrean. Plan horren helburuak dira, besteak beste, emakumeen eta gizonen tratu eta aukera berdintasunaren printzipioa benetan aplikatzen dela bermatzea eta sexuagatiko diskriminazioa deuseztatzea, soldatapeko lanerako sarbideari, soldatari, prestakuntzari, barne igoerari eta laneko gainerako baldintzei dagokienez. Besteak beste, honako hauek hartu dira kontuan: lanerako sarbidea, hautaketa, barne igoera eta lanbide garapena; lan baldintzak; ordainsariak; familia, lana eta bizitza pertsonala bateragarri egitea; indarkeria matxista; genero ikuspegia lan arriskuen prebentzioan; komunikazio inklusiboa; eta hizkuntzaren erabilera ez-sexista.

2025ean Planaren Jarraipen Batzordea ekainean eta abenduan bildu da, eta NABIk bi txosten egin ditu, urte horretarako aurreikusitako ekintzen egikaritze egoera islatzen dutenak.

Adierazi behar da urteko plangintzan aurrera egin dela —atzemandako desberdintasunei heltzeko estrategia zehatzak planteatu dira—, eta nabarmentzekoa da lantalde bat sortu dela protokolo bat lantzeko sexu-jazarpena eta sexuan oinarritutako jazarpena prebenitzeko, haien aurrean jarduteko eta haiek ebazteko eta jarraitzeko. Lantalde horretan parte hartzen dute Funtzio Publikoak, Lan Osasunak, NABIk eta langileen ordezkariek.

5.3.7 NABIREN PARTE-HARTZEA ADMINISTRAZIOETAKO KONTSEILU ETA BATZORDEETAN

NABIk honako hauetan hartzen du parte:

- Gazteriaren Departamentuarteko Batzordea.
- Herritarren Parte-hartzerako Nafarroako Kontseilua.
- Nafarroako Garapenerako Lankidetzaren Kontseilua.
- Nafarroako Gizarte Ongizatearen Kontseilua.
- NL-NEZen gobernu kontseilua.
- Nafarroako Boluntariotzaren Kontseilua
- Nafarroako Desgaitasunaren Kontseilua
- Arrazismoaren eta xenofobiaren aurka borrokatzeko Nafarroako Kontseilua.
- Haur eta Nerabeen Nafarroako Kontseilua
- Gizain Fundazioaren Patronatua.
- Inklusio planaren administrazio arteko batzordea.
- Estatistika Batzordea.
- Despopulazioari buruzko batzordea
- NUPeko Berdintasun Batzorde Iraunkorra.
- Datuen Babeseko eta Informazioaren Segurtasuneko Batzordea.
- Segurtasun eta Osasuneko Batzordea.
- EGEF, EGIF eta PDR Programa Operatiboen (Europar Batasuna) Nafarroako Jarraipen Batzordeak.

Berdintasun Ministerioarekin koordinatzeko esparruari dagokionez, NABIk bilera hauetan parte hartzen du:

- Emakumearen Aurkako Indarkeriaren Estatuko Behatokia.
- Berdintasunerako Konferentzia Sektoriala.
- Berdintasunerako Batzorde Sektoriala.
- Krisi Batzordeak.
- Indarkeria Matxistei Aurre Egiteko Estatuko Estrategia (2022-2025).

6. EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIA

6.1 PLANGINTZA ESTRATEGIKOA

6.1.1 EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIAREN AURKA EGITEKO II. EKINTZA PLANA (2026-2030) EGITEA

2025ean, Emakumeen kontrako indarkeriari aurre egiteko apirilaren 10eko 14/2015 Foru Legea garatzen duen II. Ekintza Plana (2026-2030) egin da. Nafarroako Gobernuak duen plangintzarako tresna da, Foru Legearen garapena bermatzeko eta Nafarroako Foru Komunitatean emakumeen aurkako indarkeriari ekiteko.

II. Plana plan gidari bat da, helburutzat duena erakundeek erantzun integrala, koordinatua, kalitatezkoa eta iraunkorra ematea emakumeen aurkako indarkeriaren forma eta adierazpen guztiei. Bost urteko iraupena izanen du (2026-2030).

Dokumentu estrategiko bat du, Esparru Plana, eta hamabi plan sektorial (kultura, kirola eta jarduera fisikoa, gizarte eskubideak, hezkuntza eta unibertsitatea, enplegua, berdintasuna, barne arazoak, justizia, gazteria, migrazio politikak, osasuna eta etxebizitza). Esku hartzen duten departamentuekin batera landu da plana. Halaber, indarkeriaren arloko baliabide espezializatuek eta Nafarroako Berdintasun Kontseiluak hartu dute parte. Azaroaren 14tik abenduaren 14ra, Plana parte-hartze publikoari irekia egon zen, eta 180 ekarpen baino gehiago jaso zituen.

6.2 DETEKZIOA, BABESA, ARRETA ETA ERREPARAZIOA

Edozein emakumek eskura ditzake Nafarroako Gobernuaren baliabide espezializatu publiko eta doakoak, edozein dela ere haren egoera administratiboa, eta salaketa poliziala jarrita nahiz jarri gabe.

6.2.1 EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIAREN BIKTIMEI ARRETA INTEGRALA EMATEKO TALDEAK (BAIT)

Nafarroako Gizarte Zerbitzuen Zorroak prestazio bermatu gisa ezartzen ditu Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimei arreta integrala emateko taldeen (BAIT) arreta. Baliabide horiek arreta integrala ematen diete emakumeen aurkako indarkeriaren biktimei edo biktima izateko arriskuan daudenei. BAITetako arreta gizarte langileen, psikologoen eta gizarte-hezitzaileen ardurapean dago. Lau talde daude lurraldean banatuta: Iruñerria eta Nafarroako iparraldea, Tutera, Lizarra eta Tafalla.

Taldeetan, emakume bakoitzaren arretarako banakako plan bat eta errekuperazio ibilbide bat diseinatzen dira. Halaber, arreta behar duten seme-alabendako banakako arreta planak diseinatzen dira. Abokatuen Elkargoko Emakumeei laguntza juridikoa emateko zerbitzuak (SAM) kanpoko laguntza juridikoa ematen du.

Jarraian, arretak eta bideratzeak zehazten dira, eskualdeka:

8. taula. BAITeko Emakumeen arreta

	Lizarra	Tutera	Iruñerria - Nafarroako iparraldea	Tafalla	Guztira
Artatutako emakumeen kopurua	94	182	185	84	545
Artatutako alabak	2	7	14	2	25
Artatutako semeak	2	4	2	2	10

Emakume berriak	Lizarra	Tutera	Iruñerria - Nafarroako iparraldea	Tafalla	Guztira	%
Oinarrizko gizarte zerbitzuetatik bideratuta	10	19	21	6	56	18,91
Beste baliabide komunitario batzuetatik bideratuta	10	10	23	7	50	16,91
Zuzeneko sarbidea	8	36	33	22	99	33,44
Poliziak	9	25	5	4	43	14,53
Osasun baliabideak (Osasun Mentaleko Zentroak)	4	5	4	4	17	5,74
Osasun baliabideak (Osasun Zentroak)	7	5	14	5	31	10,47
Guztira	48	100	100	48	296	100

6.2.2 SEXU INDARKERIEN ARRETA INTEGRALEKO ZENTROA (SIAIZ)

Sexu Indarkerien Arreta Integraleko Zentroak (SIAIZ) arreta espezializatua eskaintzen die orainaldiko eta iraganeko sexu indarkerien 16 urtetik gorako emakume biktima eta biziraueei, bai eta haien familiari eta behar duten gertuko pertsonei ere, etengabeko ordutegian, urteko 365 eguneta, eguneko 24 orduetan. Emakumezko gizarte-langileez eta gizarte-hezitzaileez, psikologoez eta abokatuez osatua dago arreta taldea.

2025aren bukaeran, 207 espediente daude irekita; haietan, epe ertain eta luzera esku hartzen da. Urtean zehar 165 kasu itxi dira eta 177 aholkularitza puntual egin dira. Biktimen inguruaren arretari dagokionez, 20 espediente daude irekita, eta 20 aholkularitza puntual.

9. taula. SIAIZen arreta jasotako emakumeak

Iraganeko indarkeriak	Orainaldiko indarkeriak	Artatutako emakumeak (kasu irekiak)
97	73 orainaldiko indarkeria + 37 emakume, iraganean eta orainaldian sexu indarkeria jasan dutenak	207
Sarrera mota		
Zuzeneko sarbidea		99
Oinarrizko gizarte zerbitzuetatik bideratuta		8
Polizia kidegoetatik bideratuta		16
Osasun baliabideetatik bideratuta		36
Indarkerian espezializatutako baliabideetatik bideratuta		21
Errekurtso judizialetatik bideratuta		10
Beste zerbitzu komunitario batzuetatik bideratuta		17
GUZTIRA		207

6.2.3 HARRERA BALIABIDEAK

Harrera baliabideak egoitza-zentroak dira, aldi baterako hartzen dituztenak emakumeen aurkako indarkeriaren biktimak eta haien seme-alaba adingabeak, edo tutoretzapean, kuradoretzapean, zaintzapean edo harreran dauden pertsonak, baldin eta premia egoeran badaude eta ohiko bizilekutik atera behar badute.

Ostatu zerbitzua ematen dute, bai eta informazioko, orientazioko eta beste baliabide batzuetara bideratzeko zerbitzua ere, hala nola aholkularitza juridikoa (Abokatuen Elkargoaren bitartez).

Gizarte Langintzako, Psikologiako eta Gizarte Hezkuntzako profesionalek artatzen dituzte.

Larrialdietako zentroa eguneko 24 orduetan jarduten da, urteko egun guztietan. 12 plaza ditu, beharren arabera handitzen ahal direnak. Egonaldia zazpi egunekoa da, eta hilabete egin arte luzatzen ahal da. Nafarroan bizi direnez gain, Foru Komunitatean aldi baterako dauden emakumeak edo beste autonomia erkidego batzuetako emakumeak sartzen ahal dira, Bideratze Protokoloaren bidez. Doako zerbitzua da. Gehiegizko okupazioa izan da nagusi 2025ean: 194 egun (denboraren % 53).

Abegi Etxea zerbitzu espezializatu bat da, etxebizitza partekatu batean epe ertainean harrera ematen duena. Esku hartzeko proiektu pertsonalizatu bat egin behar da. 12 plaza ditu. Egonaldia 6 hilabetekoa da gehienez, eta beste 12 hilabetez luzatzen ahal da.

Egoitza pisuak etxebizitza estandarizatuetako egoitza-baliabide bat dira. Babes eta laguntza indibidualizatuak eskaintzen ditu. Egonaldi luzeko 5 pisu daude (urtebeteko egonaldia, eta beste urtebetez luzatzen ahal da).

10. taula. Harrera baliabideetan artatutako pertsona kopurua

	Emakumeak	Adingabeak	
		Neskak	Mutilak
Larrialdietako zentroa	84	39	33
Abegi Etxea	10	11	6
Egoitza pisuak	6	7	5

6.2.4 SEXU ESPLOTAZIORAKO SALEROSKETAREN BIKTIMA DIREN EMAKUMEENTZAKO ARRETA INTEGRALEKO ETA PROSTITUZIO TESTUINGURUETAKO EMAKUMEENTZAKO EGOITZA BALIABIDEAK

Salerosketaren biktima diren emakumeentzako arreta integraleko egoitza baliabideak 2 plaza ditu, eta prostituzio testuinguruetako emakumeenak, 7 plaza. Baliabide horietan honako hauek sartzen dira:

- Ostatu segurua.
- Oinarrizko beharrak asetzea: elikadura, higienea, jantziak, garraioa eta bizitza normalizatua garatzeko beste gastu komun batzuk.
- Harrera, orientazioa eta akonpainamendua.
- Banakako esku-hartze integraleko plan bat prestatzea.

11. taula. Sexu esplotaziorako salerosketaren biktimentzako eta prostituzio testuinguruetako emakumeentzako egoitza baliabideak.

	Emakumeak	Adingabeak	
		Neskak	Mutilak
Salerosketako errekurtsoa	5	0	2
Prostituzioko errekurtsoa	11	0	2

2025an 5 emakume onartu ziren salerosketaren biktimentzako baliabidean, eta 11, berriz, prostituzioarenean.

6.2.5 EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIAREN EGIAZTAPENA

Etxebizitza babestuak erreserbatzeko eta 234/2015 Foru Agindua ren arabera babesa jaso dezaketen etxebizitzaren arloko beste jarduketa batzuetarako, NABIk indarkeriaren biktima izaera egiaztatzen du

Hasi dira emakumeen aurkako indarkeria egiaztatzeko prozedurak hobetzeko eta homogeneizatzeko lanak. Lehenengo pausoa, araudia berrikustea eta eguneratzea, prozedurak indarrean dagoen estatuko araudiarekin lerrokatzeko.

2025ean, NABIk **418 emakume** onartu zituen etxebizitza babestua eskuratzeko.

6.3 EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIARI BURUZKO PRESTAKUNTZA

- Baliabide espezializatuen aurkezpenak:

Bederatzi saio egin dira emakumeen aurkako indarkeriaren arretan espezializatutako baliabideak aurkezteko. Saio bana Baztanen, Malerrekan eta Bortzirietan Tokiko Koordinazio Mahaien esparruan, beste bat Iruñeko Udalean Emakumeendako Udal Arreta Zerbitzuarekin batera eta beste bat Barnahuseko profesionalentzat. Era berean, 6 saio egin dira baliabide espezializatuak 112ko operatzaileei eta areto buruei aurkezteko.

6.4 ERANTZUN KOORDINATUA

6.4.1 NAFARROAN EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIAREN AURREAN KOORDINATZEKO ERAKUNDEARTEKO III. AKORDIOA

Nafarroan emakumeen kontrako indarkeriaren aurrean koordinatzeko Erakundearteko III. Akordioa da emakumeen aurkako indarkeriaren biktimei eta bizirauleei arreta integrala emateko beharrezkoak diren lege, polizia, hezkuntza, osasun eta gizarte arloko jarduera guztien esparrua eta euskarria. Hauek dira erakunde sinatzaileak: Nafarroako Gobernua, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritza, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusia, Nafarroako Foru Komunitateko Fiskaltza Nagusia eta Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioa.

Erakunde arteko Akordioaren **Batzorde Iraunkorra** azaroan bildu zen, honako hauek ezagutzeko: 2024ko III. Akordioaren urteko Jarraipen Txostena, txosten horretan jasotako NABIren jarduerak, erregistratutako intzidentziak, emakumeen aurkako indarkerien arretarako talde espezializatuek egindako artatzeak eta salaketen bilakaera. Era berean, indarkeriaren arloko egoerari buruzko hausnarketa egin zen, bai eta hobetzeko proposamenak ere.

Erabakiak hartzeko kide anitzeko organoa da batzorde hori; Akordioa sinatu duten alderdiek edo alderdiek ordezkari gisa izendatzen dituztenek osatzen dute.

Era berean, **Jarraipen Batzordea** analisirako eta eztabaidarako kide anitzeko organoa da, eta 2025eko ekainean eta azaroan bildu zen ohiko bilkuran. Batzorde horren helburuak dira, besteak beste, erakunde sinatzaileen arteko koordinazioa hobetzea eta Akordioa egikaritzearen jarraipena eta ebaluazioa egitea.

Irailaren 24an, Jarraipen Batzordeak ezohiko bilkura egin zuen, Mercedes Bezunartea Valenciaren erailketa matxista zela eta.

2025ean, III. Akordioaren urteko jarraipen txostena eguneratu zen, informazioa homogeneizatzeko eta txostena egitea bizkortzeko. Horretarako, NABIk fitxa berriak bidali zizkien Jarraipen Batzordea osatzen duten pertsonei, eta haietan oinarrituta egin zen urteko txostena.

6.4.2 KOORDINAZIO PROTOKOLOAK

Nafarroan, aktibo daude Sexu esplotaziorako salerosketaren biktima diren emakume eta neskatoekin koordinatzeko eta jarduteko protokoloa, Emakumeen, nerabeen eta neskatoen ezkontza behartuen aurrean koordinatzeko eta jarduteko protokoloa eta Nafarroan Emakumeen genitalen mutilazioaren aurrean prebenitzeko eta jarduteko protokoloa, 2025ean berrikusia eta eguneratua.

Nafarroako ezkontza behartuak prebenitzeko eta artatzeko diziplinarteko taldea 2025eko maiatzaren 16an bildu zen. Bertaratuek horri buruzko prestakuntza jaso zuten.

Emakumeen genitalen mutilazioa prebenitzeko eta artatzeko diziplinarteko taldea 2025eko azaroaren 17an bildu zen. Bertaratuek prestakuntza espezializatua jaso zuten Emakumeen genitalen mutilazioari eta protokolo berriari buruz.

Hiru protokolo horietan jasotako hiru sexu-indarkerien intzidentziari buruzko datuak Emakumeen kontrako indarkeriaren aurrean Koordinatzeko Erakundearteko III. Akordioaren urteko jarraipen txostenean jasotzen dira.

Era berean, emakumeen kontrako indarkeriari aurre egiteko jarduna koordinatzeko, tokiko 25 protokolo daude. NABIren jarraibideei jarraituz eginak dira, Emakumeen aurkako

indarkeria, jarduteko

eta koordinatzeko

tokiko protokoloak

prestatzeko gidaren arabera. 2025ean Tafallako protokoloa sinatu da eta Bortzirietako eta Oltzako protokoloak egiten hasi dira.

6.4.3 PROFESIONALENTZAKO GIDA.

2025ean, Profesionalentzako gida eguneratu da. Gida horrek Nafarroan emakumeen aurkako indarkeriari erantzuteko dauden baliabide publikoen mapa eskaintzen du. Gidaren helburua da hainbat arlotako profesionalek baliabideei buruzko informazioa izatea, zer unetan esku hartzen duten identifikatu ahal izatea eta baliabideen erabilera egokia egitea. Gaztelaniaz eta euskaraz dago eskuragarri, formatu digitalean.

6.5 HITZARMENAK

6.5.1 HITZARMENA SALEROSKETAREN AURKAKO EKINTZA ELKARTEAREKIN

"BIZIRIK DAUDEN EMAKUMEAK: PROZESU PERTSONALETIK ERALDAKETA SOZIALERA" PROIEKTUA.

Nafarroan badago Sexu esplotaziorako salerosketaren biktima diren emakume eta neskatoekin koordinatzeko eta jarduteko protokoloa (2016), 2019ko adierazleekin eguneratua.

Salerosketaren aurkako Ekintza irabazi asmorik gabeko elkartea da, eta sexu esplotazioa helburu duen emakumeen eta neskatoen salerosketaren aurka borroka egiten du.

2025ean, NABIrekin sinatutako hitzarmenaren esparruan, Salerosketaren aurkako Ekintzak honako jarduera hauek egin ditu:

- Bi ibilbide diseinatzea eta gauzatzea, taldeko kide diren kulturarteko bi bitartekari gaitzeko. Bi bitartekariak gai interesgarrietan prestatzea bultzatuko dugu, hala nola sexu indarkerietan, prostituzioan eta sexu esplotaziorako salerosketan, eskubideen arloko legedian, lidergoan, etab. Halaber, bitartekarien etengabeko prestakuntza bultzatuko dugu, lanerako tresna praktikoetan, informatikan eta esku hartze sozialerako trebetasunetan, eta eguneroko eginkizunak betetzen gidatuko ditugu, bai eta sortzen diren aukeretan eta arazoetan ere.
- Las Poderosas taldea indartzea, ikusaraztea eta sentsibilizatzea. Sexu esplotaziorako salerosketaren aurkako borroka; bizirauleak errekuperatzeko prebentzioa eta laguntza, banakako laguntzaren, jardueren, tailerren eta prestakuntzarako eta elkarri laguntzeko topaketen bidez; eta arte jarduerak ahalduntzerako eta gizarte-eraldaketarako.
- Sentsibilizazioa, prebentzioa, parte-hartzea eta sareko lana.

6.5.2 EMAKUMEEN GENITALEN MUTILAZIOA: HITZARMENA MUNDUKO MEDIKUEKIN

2013tik, Nafarroak badu emakumeen genitalen mutilazioa prebenitzeko eta haren aurrean jarduteko protokoloa, 2025ean eguneratua.

Munduko Medikuak da erreferentziazko erakundea Nafarroan emakumeen genitalen mutilazioaren aurkako borrokan, eta, NABIrekin 2025ean sinatutako hitzarmenaren esparruan, ekintza hauek garatu ditu:

- Afrikar jatorriko emakume taldeak identifikatzea eta finkatzea, indarkeria matxistaren adierazpenen prebentzioan lan egiteko.
- Afrikako emakumeak trebatzea, Afrikako komunitatean aldaketaren eta lidergoaren eragile bihurtzeko.
- Emakume taldeak tresnaz hornitzea, indarkeriak identifikatu eta horiei aurre egiteko.
- Afrikar komunitateko gizonen artean zenbait tresna sustatzea, pribilegio posiziotik abiatutako emakumeenganako indarkeria adierazpenak identifikatzeko.
- Bitartekaritza taldea etengabe prestatzea, proiektuan esku hartzen trebatzeko.
- Profesionalei prestakuntza ematea, emakumeen genitalen mutilazioaren prebentzioa lantzeko.
- Nafarroako herritarrak emakumeen genitalen mutilazioari buruz sentsibilizatzea.
- Esku-hartze sozialak egitea, eskubideen titularren parte-hartzea eta indarkeria egoeren arreta bultzatzera bideratuak.

6.6 LAGUNTZAK ETA PRESTAZIOAK

NABIk izapidetzen ditu 297/2009 Foru Aginduak zehazten dituen genero indarkeriaren biktimentzako laguntzak. Haiek eskuratzeko, jasotzaileek egiaztatu behar dute baliabide ekonomikorik eza eta enplegua lortzeko zailtasun bereziak dituztela.

2025ean, 14 emakumek jaso dituzte baliabide ekonomikorik eza eta enplegua lortzeko zailtasun bereziak egiaztatzen dituzten genero indarkeriaren biktimentzako laguntzak, zeinak NABIk izapidetzen baititu.

6.7 POLIZIA SALAKETAK

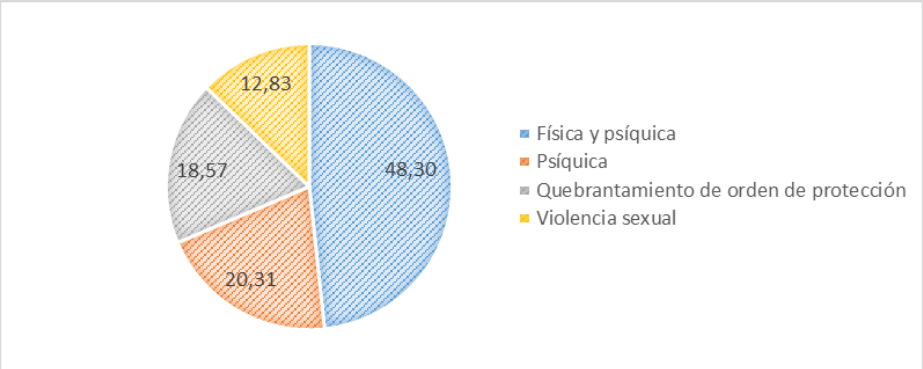
Hilero eta urtero, NABIk txosten bat argitaratzen du emakumeen aurkako indarkeriaren polizia-salaketei buruz, zeinak Foruzaingoaren, Iruñeko Udaltzaingoaren, Polizia Nazionalaren eta Guardia Zibilaren aurrean eginak baitira.

2025ean, Nafarroan 2.230 salaketa jarri ziren emakumeen aurkako indarkeriagatik: 2024an baino 6 gehiago.

6.7.1 EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA SALAKETAK, INDARKERIA MOTAREN ARABERA (%)

10 salaketatik 7 (1.530) indarkeria fisiko eta psikikoari edo soilik psikikoari dagozkio; % 18,57 (414) babes agindua urratzeari eta % 12,83 (286) sexu-indarkeriari.

1. grafikoa. Indarkeria mota

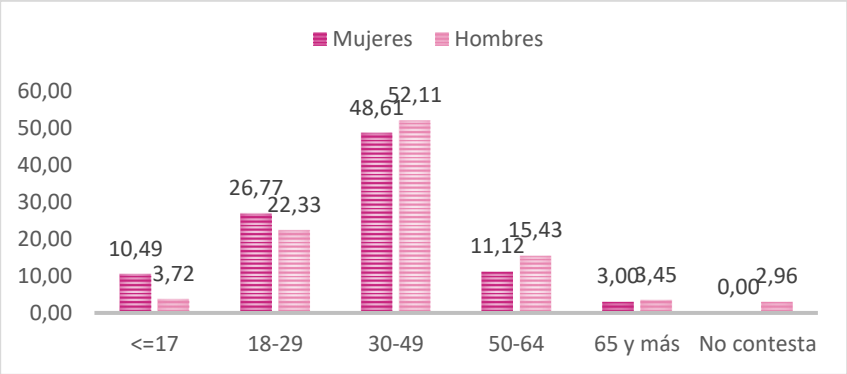
Iturria: Nafarroako Foruzaingoan jarritako salaketen datu baseak. NABI.

6.7.2 INDARKERIAGATIKO SALAKETAK, EMAKUME BIKTIMEN ETA GIZON ERASOTZAILEEN ADINAREN ARABERA (%)

30 eta 49 urte bitarteko emakumeek jartzen dituzte salaketen % 48,61, eta 18 eta 29 urte artekoek % 26,77.

Erasotzaileen adinari dagokionez, salatuen kopuru handiena 30-49 urtekoen taldekoa da (% 52,11), eta, ondotik, 18-29 urtekoen taldekoa (% 22,33).

12. taula. Emakume biktimen adina eta gizon erasotzaileen adina

Iturria: Nafarroako Foruzaingoan jarritako salaketen datu baseak. NABI.

7. TOKIKO ESPARRUA

7.1 TOKIKO ESPARRUAN BERDINTASUNA BULTZATZEKO TRESNAK

NABIren jarduerarik garrantzitsuenetako bat da baliabideak sortzea, tokiko esparruan berdintasunerako politika publikoak bultzatzeko. Jarraian, 2025ean hedatutako nagusiak azalduko ditugu.

7.1.1 DIRULAGUNTZA PUBLIKOAK

Tokiko esparruko bi dirulaguntza lerro nagusi daude, Nafarroako toki entitateei zein toki ekintzako taldeei zuzenduak. Dirulaguntza horien helburu nagusiak honako hauek dira:

- Laguntza ematea, tokiko esparruan emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko jarduerak dituzten proiektuak finantzatzeko.
- Laguntza ematea, tokiko esparruan berdintasun teknikariak kontratatzea finantzatzeko.

7.1.2 EMAKUMEEN ETA GIZONEN ARTEKO BERDINTASUNA SUSTATZEKO DIRULAGUNTZAK

2025eko deialdiaren helburua zen laguntza ematea emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatuko zuten tokiko proiektuak garatzeko. Honako arlo hauetan inplementatu daitezke dirulaguntza jasotzen duten proiektuen jarduerak: tokiko gobernantza eta zeharkakotasuna; emakumeen aurkako indarkeria; emakumeen ahalduntzea, sentsibilizazioa eta parte-hartzea; zainketak.

TOKI ERAKUNDEETAN BERDINTASUNA SUSTATZEKO PROIEKTUAK

2025ean, dirulaguntza bidez 67 proiektu finantzatu ziren, tokiko esparruan emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko ekintzak barne hartzen zituztenak. Beste horrenbeste toki erakunderi zegozkien. Haietatik 25 berdintasun teknikariz hornitutako toki erakundeei zegozkien, eta 42 berdintasun teknikaririk gabekoei. Justifikazio fasea burutu ondotik, **423.142,16 euro** ordaindu ziren.

TOKIKO EKINTZA TALDEEN BERDINTASUN ARLOKO PROIEKTUAK

Tokiko ekintza taldeak eskualde mailako elkarteak dira, zeinetan biltzen baitira eskualdeko sare sozioekonomikoa ordezkatzen duten solaskide publikoak eta pribatuak. Haien lana bereziki garrantzitsua da hainbat alderditan, hala nola landa garapeneko jardueretan genero ikuspegia txertatzea, landa munduan emakumeen ahalduntzea bultzatzea, despopulazioaren aurka borrokatzeko neurriak hartzea eta landa eremuko arrakala digitala ezabatzen lagunduko duten ekintzak egitea.

2025ean, dirulaguntza bidez, Foru Komunitatean dauden tokiko ekintzako lau taldeen lau proiektu finantzatu ziren. Haietako bik berdintasun teknikariak dituzte, eta beste biek ez. Tokiko ekintzako lau talde horiei **29.357,78 euro** ordaindu zitzaizkien, lurraldean emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko ekintzak bultzatzeko.

7.1.3 BERDINTASUN TEKNIKARIEN KONTRATAZIOA FINANTZATZEKO DIRULAGUNTZAK

Tokiko esparruan emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eragileen kontratazioa finantzatzen laguntzeko helburua da agente horiek sartzea eta finkatzea, funtsezkotzat jotzen baitira langile teknikoak tokiko esparruan berdintasun-printzipioa erdiesteko.

2025eko dirulaguntzak eman ondotik, Nafarroako biztanleen % 87k dute emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako teknikarien estaldura. Ohartarazi behar da analisi horretan sartzen direla Nafarroako tokiko ekintzako bi taldetan zerbitzua ematen duten hiru berdintasun agenteak; izan ere, nahiz eta elkarte horiek ez duten toki erakundeen izaera juridikoa, eginkizun garrantzitsua betetzen dute tokiko esparruan berdintasuna sustatzeko, lehenago adierazi den bezala. Kontuan hartu behar da, halaber, berdintasun arloek askotariko erakundeak artatzen dituztela: udalerri bakar batek osatutakoak, hamarnaka udalerrik osatzen dituztenak (hala nola tokiko ekintza taldeak, udalerrien elkartzeak eta zenbait mankomunitate), eta abar. Jakina, horrek ondorioak ditu agentearen lanean eta haren lanak izaten ahal duen estalduraren intentsitatean.

7.1.4 TOKI ENTITATEETAKO BERDINTASUNEKO AGENTEAK

2025eko deialdian 12 toki erakunde aurkeztu ziren berdintasun agentea kontratatzeko laguntza eskatzeko dirulaguntzara. Haietako bi kontratazio berriak dira, berdintasun agentea lehenengo aldiz kontratatu dutenak: Malerrekako Mankomunitatea eta Azkoien inguruko OGZren Mankomunitatea. Hamabi eskaerei eman zitzaien emakida. **215.863,33 euro** ordaindu zitzaizkien kontratazioan laguntzeko.

7.1.5 TOKIKO EKINTZA TALDEAREN BERDINTASUN ARLOKO AGENTEAK

Erdialdeko Partzuergoak eta Lizarrerriko Landa Garapenak **44.773,10 euro** jaso dituzte guztira, beren agenteen kontratazioa finantzatzeko laguntza gisa.

13. taula. NABIk 2025ean tokiko esparruan emandako dirulaguntzen laburpena

2025	Onuradunak	Ordaindutako zenbatekoa (eurotan)
Toki entitateen proiektuei emandako dirulaguntzak	67	423.142,16
Tokiko ekintzako taldeen proiektuei emandako dirulaguntzak	4	29.357,78

Toki entitateetako agenteei emandako dirulaguntzak	12	215.863,33
Tokiko ekintzako taldeen agenteei emandako dirulaguntzak	2	44.773,10
GUZTIRA	**85**	**713.136,37 €**

7.1.6 NAFARROAKO TOKI ERAKUNDEETAKO BERDINTASUN POLITIKA PLANIFIKATZEKO IBILBIDEA

2025ean, *Nafarroako toki erakundeen* berdintasun politika planifikatzeko Ibilbide berria egin da. *Ibilbide* horrek aurrekoa eguneratzen du, zeina, hamarkada batez, toki erakundeetako berdintasun arloen lana planifikatzeko, kudeatzeko eta ebaluatzeko gida izan baitzen. Ibilbide berriak erantzuna eman nahi die azken urteotan gertatu diren lege, lurralde eta gizarte aldaketa sakonei, bai eta Nafarroako toki erakundeen benetako eta askotariko beharrei ere. Tresna berria, orain, berdintasun arloei ez ezik, toki erakunde guztiei ere zuzentzen zaie. Funtsezko ideia hau da abiapuntua: emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna zeharkako politika gisa ulertu behar da, zeinak udal arlo guztiei, erantzukizun maila guztiei eta jarduera eremu guztiei eragiten baitie.

7.1.7 ZAINKETEN ALDEKO TOKIKO ITUNAK

2025ean, "Nafarroako Zainketen aldeko Itunak" programa garatzen jarraitzen da. Programa hori NABIk bultzatzen du emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako politika publikoen esparruan. Haren helburua da Nafarroako Foru Komunitatearen eta bertako toki erakundeen zainketen aldeko konpromisoa sustatzea, bizitzaren jasangarritasunari dagokionez funtsezkoa baita, bai eta berdintasun benetakoa eta eraginkorra lortzeari dagokionez ere.

2025ean, bi toki erakundek (Noaingo Mankomunitatea eta Lizarrerriko Landa Garapena) bat egin zuten Itunarekin. Horrela, 2025aren bukaerarako, 31 erakundek egin zuten bat Itunarekin: 22 udal, 7 mankomunitate eta tokiko ekintzako 2 talde.

Noaingo Mankomunitatearen Itunaren Sinatzea

Lizarrerriko Landa Garapenaren Itunaren Sinatzea

7.2 BERDINTASUNA SUSTATZEKO ALIANTZAK

7.2.1 HITZARMENA NAFARROAKO UDAL ETA KONTZEJUEN FEDERAZIOAREKIN

Helburua da toki eremuan berdintasuna sustatzeko eta emakumeen aurkako indarkeria prebenitzeko eta ezabatzeko programak eta jarduerak bultzatzea.

2025ean urrats garrantzitsuak egin dira Berdintasunaren aldeko eta indarkeria matxistaren kontrako toki erakundeen sarea sortzeko, eta nabarmentzekoa da irailaren 9an NUKFren Batzorde Betearazleak sare hori abian jartzea onetsi izana. Akordio horretatik abiatuta, eta esku hartzen duten hiru aldeen artean —NABI, NUKF eta Berdintasun Teknikarien Sarea— iritziak eta proposamenak trukatu ondotik, lantalde egonkor bat eratu zen, Sarearen egokitzapen juridikoa eta estatutarioa, helburuak, funtzioak eta parte hartzeko baldintzak definitzeko.

7.2.2 LANKIDETZA TOKI ENTITATEEN TEKNIKARIEN SAREAREKIN

Tokiko eremuan lan egiten duten berdintasun-teknikariak dira funtsezko teknikariak lurraldean berdintasun politika publikoak planifikatzeko eta ezartzeko. NABIk lankidetza eta koordinazio harreman estua du profesional horiek osatzen duten sarearekin, era horretan esperientziak, proposamenak eta erronkak partekatzeko. 2025ean hiru lan bilera egin ziren Institutuko langileen eta tokiko berdintasun agenteen artean.

8. HERRITARTASUNA, AHALDUNTZEA ETA PARTAIDETZA

8.1 EMAKUMEEN AHALDUNTZE ETA PARTAIDETZARAKO TRESNAK.

NABIren jarduerarik garrantzitsuenetako bat da tresnak eratzea, lurraldean emakumeen parte-hartzea eta ahalduntzea bultzatzeko. Jarraian, 2025ean martxan jarritako nagusiak azalduko ditugu.

8.1.1 PARTE-HARTZE SOZIOPOLITIKOA

NABIk zeregina funtsezkoa da emakumeak elkartzeko mugimenduak bultzatzeko eta haien ahalduntze indibiduala zein kolektiboa indartzeko. Lan hori zenbait estrategiaren bidez gauzatzen da: Nafarroako Berdintasunerako Kontseiluan parte hartzea eta gaitzea; emakumeen parte-hartze soziala eta politikoa sustatzeko programak; ahalduntze ekimenak; elkarteentzako dirulaguntzak eta aholkularitza zerbitzuak; eta beste.

2025ean, adin guztietako emakumeak —haien artean, profesionalak, politikariak eta mugimendu feministaren ordezkariak— indartze pertsonal eta kolektiboko prozesu horietan aritu ziren.

EMAKUME POLITIKARIEN FOROA ETA EMAKUME ON

Ahalduntze feministako programa programa ibiltari eta deszentralizatu bat da. Emakume hauei zuzendua dago: emakumeentzako elkarte/mugimenduetako eta elkarte/mugimendu feministetako kide direnei eta/edo eta politikan dauden edo egon direnei.

Parte-hartzearen krisiak gizarte osoari eragiten dio, bai asozianismoan, bai udal politikan. Ezinbestekoa da emakumeen beharrizanei aniztasunetik ahotsa ematen dieten emakumeekin lanean aritzea, zeinak, erakundeen solaskide izanda, politiketan eragina izateko gai baitira.

Horren guztiaren inguruan hausnartzeko, NABIk lan saio bat antolatu zuen emakume elkarteekin eta emakume politikariekin, bost lurraldetan: Iruñerria, Tutera, Ultzamaldea, Pirinioaldea eta Herriberri,

8.1.2 PRESTAKUNTZA PROZESUA, NAFARROAKO BERDINTASUNERAKO KONTSEILUKO KIDEENTZAT

2025ean, Nafarroako Berdintasunerako Kontseiluko kideentzako prestakuntza prozesua hasi zen. Helburu nagusia ahalduntzea da, bai maila indibidualean, bai kolektiboan, bai eta Kontseiluak ordezkaritza eta parte-hartze politikorako espazioen sustapenean duen zeregin garrantzitsua nabarmentzea ere.

2025ean zortzi trebakuntza saio egin ziren. Haietako bat izan zen 14/2015 Foru Legearen II. Ekintza Plana aztertzea eta hari ekarpenak egitea.

Halaber, Nafarroako Berdintasunerako Kontseiluko ordezkariek BERDINNA sariaren epaimahaian parte hartzen dute, NABIren gobernu-kontseiluan, Partaidetza Kontseiluan eta Eskola Kontseiluan.

8.1.3 BERDINNA SARIA

Nafarroako Gobernuak ezarri zuen, 2018an, Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunaren Berdinna Saria. Urtero ematen da, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasunean laguntzen, bultzatzen eta babesten duten ekintzak, ibilbideak edo pertsonak aintzatesten ditu (1/2018 Foru Dekretua). 3.000 euroko zuzkidura du.
VII. edizioan aurkeztutako 16 hautagaitzak aztertu zituen epaimahaiak.

Gobernuko lehendakariak Esther Erice Martinezi eman zion Saria, martxoaren 3an, Nafarroako Jauregiko Tronu Aretoan. Bertan, nabarmendu zen Esther Erizek emakumeen aurkako indarkeria prebenitzeko eta esparru judizialean genero ikuspegiaren zeharkakotasuna aplikatzeko egindako lana.

8.2 EMAKUMEEN BERDINTASUNA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEKO ALIANTZAK

8.2.1 HITZARMENA COMFINEKIN

NABIk hitzarmena du Nafarroako Berdintasunaren aldeko Emakumeen eta/edo Feministen Erakundeen Koordinakundearekin (COMFIN).

Hitzarmen horrek bultzatzen du Nafarroan berdintasunaren aldeko emakumeen elkarteak eta elkarte feministak ikusaraztea, bai eta horien ekintza eraldatzailea ere.

Hauek dira egindako ekintza nagusiak:

- Eragin politikoa funtsezko gaietan; adibidez, aurrekontuetan, genero ikuspegia izan dezaten
- Lurralde mailako topaketak
- Bioleta topaketa, urterokoa
- Prestakuntza, indarkeria matxistaren prebentzioan
- Maleta morea
- Askotariko gune eta erakundeetan parte hartzea.

8.2.2 HITZARMENA IJITOEN IDAZKARITZA FUNDAZIOAREKIN

2025ean, jarraipena eman zitzaion hitzarmenari, NABIren eta Ijitoen Idazkaritza Fundazioaren (FSG) arteko lankidetza esparrua ezartzeko. Nafarroan "Emakume ijitoen berdintasuna eta ahalduntzea sustatzeko Cali programa" sortzea izan zen lankidetza horren azken jomuga.

Proiektuaren helburu orokorra emakume ijitoen genero berdintasuna eta ahalduntzea sustatzea da, baita diskriminazio egoerei arreta ematea ere, intersekzionalitatearen eta genero indarkeriaren ikuspegitik betiere.

8.2.3 HITZARMENA SOS ARRAZAKERIAREKIN

Etxeko zerbitzuaren eta zaintzaren sektoreak, Nafarroan, Estatuko gainerako lurraldeetan bezala, lan irregulartasun indize kezkagarriak ditu, bai eta zaurgarritasun sozialeko baldintza handiagoak ere. Sektore horretako langileen % 90 inguru emakumeak dira, eta haietatik % 40 baino gehiago atzerritarrak —asko administrazio egoera irregularrean—. Errealitate horrek zaildu egiten du oinarrizko eskubideak eskuratzea, hala nola etxebizitza duina, lan egonkortasuna eta babes soziala, eta, horrela, haien zaurgarritasun egoera betikotzen da.

Arazo horren aurrean, Nafarroako SOS Arrazakeriak, NABIrekin batera, "Etxeko zerbitzuko eta zaintzako emakume langileei harrera egiteko etxea" proiektua bultzatu du. Ekimen aitzindaria da, eta etxeko zerbitzuko eta zaintzako langileentzat espazio seguru eta duin bat sortzea du helburu; ez bakarrik atseden hartzeko eta elkarrekin bizitzeko leku izan dadin, baizik eta beren autonomia, ahalduntzea, prestakuntza eta gizartean eragiteko gaitasuna indartzeko ingurune bat ere bai.

8.2.4 HITZARMENA BURLATAKO EMAKUMEEN ETXEAREKIN

Hitzarmen horren helburua izan da Burlatako Emakumeen Etxeari laguntzea, 2025ean "Emakumeen sexualitatea begirada feminista batetik" programa egiteko.

Proiektuaren helburu orokorra izan da sexualitatea, desira eta adostasuna modu integralean aztertzea, genero ikuspegi intersekzionaletik, era horretan, hausnarketa kritikoaren eta autoezagutzaren bidez, indarkeriarik gabeko errespetuzko harremanak sustatzeko.

Jarduera nagusiak:

1. Sexualitateari, desirari eta adostasunari buruzko tailerrak. Egungo ikus-entzunezko baliabideen eta baliabide bibliografikoen bidez landu ziren, hala nola *Querer* seriea eta beste batzuk.

2. Emakumeen gorputzari eta sexualitateari buruzko tailer artistikoak.

3. Cristina Fallarásen hitzaldia. Sexu-indarkeria nonahi dago.

8.2.5 HITZARMENA CLARA CAMPOAMOR ELKARTEAREKIN

Hau izan da Clara Campoamor Elkartearekin sinatutako hitzarmenaren abiapuntua: Clara Campoamor elkarteak genero ikuspegitik, ikuspegi intersekzionaletik eta ikuspegi feministatik egiten duen lana jarraitua izan dadin sustatzeko beharra.

Jarduera nagusiak:

- Zinemaren historiari buruzko tailerrak, genero ikuspegitik.
- Sare sozialei buruzko tailerrak emakume elkarteentzat.
- Gune moreetan —jai-guneetan sexu-indarkeria prebenitzeko eta haren aurrean ekiteko guneak— arreta eta laguntza emateko jarraibideak eta gakoak lantzeko tailerra.
- *El proxeneta* filmaren aurkezpena. *Paso corto, mala leche* Mabel Lozanorekin batera.
- *Yo vieja* liburuaren aurkezpena, Anna Freixasekin batera.

8.2.6 HITZARMENA ERAIKIZ GIZONAK BERDINTASUNERAKO BIDEAN ELKARTEAREKIN

Hitzarmen horren helburua da Eraikiz Elkarteari dirulaguntza izenduna ematea, gizonei zuzendutako hausnarketa eta prestakuntza espazioak sustatzeko, 2025ean jokabide berdinzaleagoen bila aritzeko, inguruan dituzten emakumeekin, eta, oro har, emakume eta pertsona guztiekin.

Jarduera nagusiak:

- Gizonekin esku hartzeko programa bat diseinatu, antolatu eta eman da. Sakontasun maila desberdineko hiru talde eratu dira (hasierakoa, ertaina eta aurreratua). Talde bakoitzak 2,5 orduko 16 saio egin ditu.
- Berdintasunezko maskulinitateei buruz herritarrek egindako kontsultei aholkularitza/informazioa/arreta eman zaie.
- Topaketa bat egin da, lanerako metodologia bera eta gai bera lantzen duten elkarte batzuekin.
- Ijitoen Idazkaritza Fundazioarekin lankidetzako jarduera bat egin da, gazteekin berdintasunezko maskulinitateak lantzeko.
- Gizonentzako hitzaldia/tailerra egin da, euskaraz, Hiruki Larroxa elkartearekin batera.
- Jendaurreko hitzaldia egin da Susana Covas eta Olmo Moralesekin, *Gizonen aldaketaren eragina emakumeengan* izenburupean. Hitzaldiaren ondotik, parte-hartzaileekin bi lan saio antolatu ziren, hitzaldiaren edukia aztertzeko.
- Bideoak eta eduki digitala landu dira.

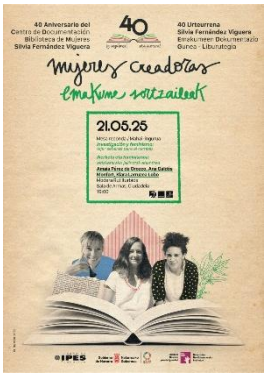
- Mahai ingurua: *Gizonen papera berdintasunerantz aurrera egiteko*.

8.2.7 HITZARMENA IPES FUNDAZIOAREKIN

IPES Fundazioa NABIrekin lankidetzan aritu da 2006. urteaz geroztik, hitzarmenaren bidez, Silvia Fernández Viguera Emakumeen Dokumentazio Zentroa - Liburutegiaren (CDBM) mantentze-lanak, garapena eta funtzionamendua aurrera eramateko eta emakumeak bizitzako eremuetan ikusarazteko jarduerak egiteko.

EMAKUME SORTZAILEAK PROGRAMA: "IKERKETA ETA FEMINISMOA: ALDAKETARAKO JAKINTZAK EHUNTZEA"

IPES Fundazioarekin sinatutako hitzarmenaren barruan, Emakume Sortzaileen Programa dago. Haren helburua da emakumeek arte eta kultura adierazpen desberdinetan (zinema, literatura, arte plastikoak, musika, besteak beste) egiten duten lana aitortzea eta sustatzea.

Zikloak proposatu zuen erreferentziazko ahotsen bidez ikerketa feministak gaur egun dituen ikuspegi eta erronketara hurbiltzea. Zikloan, honako hauek hartu zuten parte: Amaia Pérez de Orozcok; dibulgazioan eta ikerketa komunikatzeko moduetan aritzen diren ikertzaileek, hala nola Ana Galdós Monfort; eta oraindik ikusezinak diren arloetan —hala nola familia eta intimitate arloa— diharduten profesionalek, Klara Larruzea Loboren eskutik (Labrit Ondarea), zeinak, generoaren ikuspegitik, ondarearen memoria landu baitzuen. Rut Iturbide Rodrigo ikertzaile eta genero indarkerian adituak moderatu zuen topaketa.

40. URTEURRENERAKO PROGRAMA

2025ean, IPESek 40. urteurrena ospatu zuen, eta, une horretan, Emakumeen Dokumentazio Zentroa-Liburutegia jarri zen abian Iruñean, 400 libururekin. Gaur egun, ia 20.000 ale ditu eta zerbitzu publiko eta doakoa osatzen dute.

8.2.8 ETXEKO ZERBITZUKO LANGILEEN AHOLKULARITZA

Zerbitzu horrek 152 erabiltzaileri eman die arreta, eta 198 laguntza eman dira. Etxeko zerbitzuko emakume langileek egin zituzten kontsulten % 98, eta bi gizon bakarrik artatu zituzten. Erabiltzaile guztietatik 120 behin bakarrik joan ziren, eta beste batzuek zenbait arreta behar izan zituzten. Gainera, 12 kontsulta gehiago erregistratu ziren, enplegatzaileek eta gizarte-langileek egindakoak. Arreta modu presentzialean eman zen batez ere (119 kontsulta), eta telefono bidezko kontsultekin

(69) eta kontsulta telematikoekin (21) osatu zen. Era horretan, sarbidea erraztu zitzaien ezarritako ordutegian joan ezin ziren edo Iruñetik kanpo bizi ziren pertsonei.

8.3 EMAKUMEEN ELKARTEENDAKO ETA IRABAZI ASMORIK GABEKO ERAKUNDEENDAKO DIRULAGUNTZAK

Urtero, NABIk dirulaguntzen deialdi bat egiten du, helburu hau duena: emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzen duten emakume elkarteen eta irabazi asmorik gabeko erakundeen proiektuen garapena babestea.

1. Prestakuntza eta ahalduntze tailerrak
2. Emakumeen genealogia
3. Indarkeria matxisten gaineko sentsibilizazioa eta prebentzioa
4. Elkarteen arteko topaketak eta jardunaldiak

2025ean 88 eskari jaso ziren, eta haietatik 76k lortu zuten dirulaguntza. Guztira 242.143,03 euro eman ziren; haietatik 179.104,58 euro 2025eko aurrekontuaren kargura, eta 63.038,45 euro 2026koaren kargura.

2025	Onuradunak	Emandako zenbatekoa (2025)	Emandako zenbatekoa (2026)
Emakume elkarteentzako dirulaguntzak	59	143.104,58 €	47.510,95 €
Bestelako erakundeak	17	36.000,00 €	15.527,50 €
GUZTIRA	**76**	**190.615,53 €**	**51.527,50 €**

8.4 BERDINTASUNA ENPRESETAN ETA ANTOLAKUNDEETAN

Ekitaldian, NABIk emakumeen eta gizonen arteko lan esparruko berdintasuna landu du, zenbait lan ildoren bidez; besteak beste: aholkularitza enpresei, erakundeei eta administrazioei; prestakuntza langileei, lan osasunarekin eta sindikatuekin lankidetzan; parte-hartzea Europako proiektu batean; hitzarmena; parte-hartzea prestakuntza jardunaldi eta saioetan; eta lankidetza eragile eta erakundeekin.

8.4.1 AHOLKULARITZA ENPRESEI ETA ANTOLAKUNDEEI

2025ean 120 kontsulta inguru zenbatu dira. Honako hauen arabera banatzen dira, handienetik txikienera ordenatuta:

- Enpresak % 48.
- Aholkularitzak % 25.
- Administrazio publikoak: % 10.

- Enpresa elkarteak % 8.
- Partikularrak % 6.
- Sindikatuak: % 2.

Kontsultak gai hauei buruzkoak izan dira: berdintasunaren arloko betebeharrak, berdintasun-planak egitea, plan horiek ebaluatzea eta berritzea, kontratazio publikoko klausulak eta enpresetako jazarpen-protokoloak (bereziki, mikroETEak eta pertsona bakarrekoak).

8.4.2 HITZARMENA AMEDNA/NEEZE NAFARROAKO EMAKUME ZUZENDARI ETA PROFESIONALEN ELKARTEAREKIN

AMEDNA/NEEZErekiko hitzarmenak bere bidea jarraitu du sareko lanean, Gipuzkoa, Bizkaia, Aragoi, Huesca, Araba eta Leongo elkarte berdinekin. Era berean, emakume zuzendari eta enpresarientzako prestakuntza landu da, zuzendaritza eta komunikazio trebetasunen eremuko berdintasunaren arloan. Ekitaldi honetan, estatu eta eskualde mailako biltzarretako parte-hartzea eta presentzia areagotu dira.

8.4.3 ERAKUNDEEN ARTEKO LANKIDETZA

Ekitaldian, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren esparruan, hilero modulu bat eman da laneko sexu-indarkeriari eta sexuan oinarritutako jazarpenari buruz, arreta berezia jarrita sexu-indarkeriei, sexu-jazarpenari eta sexuan oinarritutako jazarpenari. Prestakuntzaren hartzaileak prebentzioaren arloko enpresetako delegatuak eta ordezkari sindikalak dira, eta 30 orduko prestakuntza programaren barruan sartzen da. Programazio horren barruan, NABIk indarkeriaren eta berdintasunaren inguruko 3 orduko modulu bat garatzen du.

Lankidetzaren testuinguruan kokatzen da Enplegu Planaren eta Lan Autonomoaren Planaren zenbait fasetan parte hartzea.

8.4.4 DEBUTING: INDUSTRIA SEKTOREAN EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNA SUSTATZEKO EUROPAKO PROIEKTUA

Ekitaldian bi lan bidaia egin dira, lehena Austriara (Behe Austria eskualdea) eta udazkenean Italiara (Emilia Romagna eskualdea). Austriara egindako bisitan, honako gai hauek landu dira: finantzetara bideratutako programak, zuzendaritza posizioetako arrakala, gizonei eta emakumeei aholkularitza emateko zentroak, 4.0ko arrakalak eta kulturaren eta museistikaren berrirakurketa feminista. Italiako eskualdean, lan jardunaren ardatz gisa aurkeztu dira Emilia-Romaña eskualdean genero berdintasunari eta aniztasunari buruzko politikak, ekintzak eta programak txertatuta dituzten programak eta proiektuak.

9. SEXU ETA GENERO ANIZTASUNA

9.1 PLANGINTZA ESTRATEGIKOA

9.1.1 NAFARROAKO LGTBI+ PERTSONEN BERDINTASUN SOZIALERAKO II. EKINTZA PLANA

8/2017 Foru Legea Nafarroan garatzen duen II. Ekintza Plana Nafarroako Gobernuaren estrategia koordinatu bat da. Haren helburua da LGTBI+ pertsonen eskubideak bermatzea. Horretarako, ekintza zehatz eta zeharkakoetan gorpuzten da legea, eta Nafarroako Gobernuko departamentuetara bideratzen da. Era horretan, I. Ekintza Planarekin hasitako LGTBI+ berdintasunerako politika publikoen garapenari jarraipena ematen zaio eta hartan sakontzen da.

Honela diseinatuta dago II. Ekintza Plana:

- 3 ardatz estrategiko
- 8 helburu estrategiko
- 14 helburu operatibo
- 36 neurri

Plana egiteko, parte-hartzeko prozesu bat garatu da 2025ean. Prozesu horretan, Nafarroako Gobernuko zenbait departamentutako langileek hartu dute parte, bai eta toki mailako profesionalek eta sindikatuetako eta kolektiboetako ordezkariek ere. Bi lantaldetan antolatu dira: bata, tokiko esparruko profesionalek eta LGTBI+ zerbitzu espezifikoek osatua, eta, bestea, LGTBI+ Nafarroako Kontseiluaren lan batzorde bat, departamentuek, sindikatuek eta kolektiboek osatua.

Testuaren behin betiko zirriborroa jendaurrean jarri zen, eta, herritarren ekarpenak jaso ondotik, Planaren dokumentuaren aldeko txostena egin zuen LGTBI+ Nafarroako Kontseiluak 2025eko abenduaren 17an egindako ohiko bilkuran.

9.2 KATTALINGUNE, LGTBI+ ARRETA ZERBITZU INTEGRALA, NAFARROAKO GOBERNUARENA

Kattalingune Nafarroako Gobernuaren LGTBI+ pertsonentzako Arreta Integraleko Zerbitzua da, eta arreta profesionala eta diziplina anitzekoa eskaintzen die (psikologikoa, sexologikoa, juridikoa eta soziala) LGTBI+ pertsonei, familiei, profesionalei, eta, oro har, foru komunitateko herritar guztiei. Sexu eta genero aniztasunaren aldeko eta diskriminazioaren aurkako lana egiten du.

KATTALINGUNE LGTBI+
Servicio de Atención Integral para las personas LGTBI+ del Gobierno de Navarra
Nafarroako Gobernuaren LGTBI+ pertsonei arreta integrala emateko zerbitzua

Zerbitzuak Nafarroako herritar guztien beharrei erantzuten die, hiri hauetan kokatutako bost bulegoren bidez: Iruñea, Tutera, Irurtzun, Tafalla eta Lizarra.

Jarraian, askotariko informazioa dakarten taulak aurkezten ditugu:

Arreta kopurua

Arreta emateak, guztira	Artatutako pertsonak	Zerbitzuaren aurkezpen kopurua	Aurkezpenetara bertaratuen kopurua
903	255	27	502

Arretak, guztira, programaren arabera

Informazioa	Abegia eta akonpainamendu soziala	Arreta psikologikoa eta sexologikoa	Arreta juridikoa
426	70	276	131

Guztira: 903 arreta emate

2025ean bideratutako aurrekontua 262.500 eurokoa izan zen.

9.3 LGTBI+ BERDINTASUNA SUSTATZEKO ALIANTZAK

9.3.1 ELKARTEENTZAKO DIRULAGUNTZAK, SEXU ETA GENERO ANIZTASUNAREKIN LOTUTAKO PROIEKTUETARAKO

Mota honetako proiektuak finantzatzeko dira irabazi asmorik gabeko elkarte eta erakundeentzako dirulaguntzen bidez: berdintasuna eta LGTBI+ eskubideak eta sexu eta genero aniztasunaren errespetua sustatzen dituztenak.

2025ean 49.516,73 €-ko zenbatekoa eman zen, eta elkarte hauek izan ziren onuradunak: Naizen, Dekumas LBT, Sare, Ehgam, Hiesaren aurkako Batzordea, Prisma eta Laiak. Beste elkarte batek uko egin zion dirulaguntzari.

9.3.2 NAFARROAKO TOKI ENTITATEENDAKO DIRULAGUNTZA, LGTBI+ ARLOA SUSTATU ETA BABESTEKO

Nafarroako toki erakundeei ematen zaizkien dirulaguntzen helburua da tokiko mailan LGTBI+ politika publikoen garapena bultzatzea eta laguntzea, horretarako tokiko diagnostikoak eta planak, sektore azterketak eta ikusarazteko eta sentsibilizatzeko jarduera programak eginez.

2025ean 56.361,91 € eman ziren. 18 eskaera aurkeztu ziren, eta tokiko erakunde hauek izan ziren onuradunak: Barañain, Orkoien, Iruñea, Mañeru, Tafalla, Antsoain, Viana, Eguesibar, Los Arcos, Deierri, Tutera, Zizur Nagusia, Burlata, Oltza zendea eta Baztan.

9.3.3 HITZARMENAK

Bosgarren urtez jarraian 25.000 €-ko hitzarmen bat sinatu zuten NABIk eta Burlatako Udalak, artearen bidez LGTBI+ berdintasunaren arloko jarduerak garatzeko.

Era berean, Fenix elkartearekin 15.000 €-ko hitzarmen bat sinatu zen, erakundeak indartzeko eta LGTBI+ migratzaile eta errefuxiatuentzako laguntza integraleko programa bat abian jartzeko.

14. taula. Dirulaguntzak eta hitzarmenak jaso dituzten elkarteak eta toki erakundeak

	Esleitutako zenbatekoa	Erakunde onuradunak
Irabazi asmorik gabeko elkarte eta erakundeen proiektuak	49.516,73 €	7
Toki erakundeen proiektuak	56.361,91 €	16
Burlatako Udalarekin egindako hitzarmena	25.000,00 €	1
Fenix elkartearekin egindako hitzarmena	15.000,00 €	1
GUZTIRA	**145.878,64 €**	**28**

9.4 SEXU ORIENTAZIO, GENERO ADIERAZPEN ETA SEXU EDO GENERO IDENTITATEAREN ONDORIOZKO INPAKTUARI BURUZKO TXOSTENAK

Inpaktu txostenak LGTBI+ pertsonen berdintasun eta diskriminazio ezaren printzipioa politika publikoetan eta administrazioaren arloetan txertatzen dela bermatzeko tresna dira.

NABIk, LGTBI+ Berdintasunerako Zuzendariordetzaren bitartez, dagozkion behaketak egiten ditu.

NABIk 2025ean egindako behaketen txostena

Departamentua	Behaketa txostenak
Hezkuntza	18
Landa Garapena eta Ingurumena	9
Barnea, Funtzio Publikoa eta Justizia	5
Lehendakaritza eta Berdintasuna	5
Osasuna	5
Lurralde Kohesioa	5
Ekonomia eta Ogasuna	5
Industria eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitala	3
Etxebizitza, Gazteria eta Migrazio Politikak	2
Kultura, Kirola eta Turismoa	2
Eskubide Sozialak, Ekonomia Soziala eta Enplegua	2
Memoria eta Bizikidetza, Kanpo Ekintza eta Euskara	1
Unibertsitatea, Berrikuntza eta Eraldaketa Digitala	1
GUZTIRA	**63**

10. SENTSIBILIZAZIOA ETA ALDAKETA SOZIALA

10.1 KANPAINAK

10.1.1 MARTXOAREN 8KO KANPAINA. EMAKUMEEN NAZIOARTEKO EGUNA

Ez zaitzatela nahasi…gezur matxistekin! kanpainaren helburua da desinformazioari eta gezurrei aurre egitea, gero eta gehiago hedatzen ari baitira berdintasunaren eta politika feministen arloan egindako aurrerapenak gaitzetsi nahian. Horrela, ezinbestekoa da kontakizun horiei aurre egitea, eta, horretarako, beharrezkoa da informazio zorrotza erabiltzea, berdintasunean heztea, emakumeek eta gizonek gizarte berdinzalea eraikitzen parte hartzea, zainketak modu orekatuan banatzea, gorroto diskurtsoak salatzea eta estereotipo sexistak aldatzea.

Diskurtso misogino horien aurrean, informazio zorrotza eta berdintasunaren arloko hezkuntza proposatzen ditugu.

10.1.2 MAIATZAREN 17KO KANPAINA. LGTBIFOBIAREN AURKAKO NAZIOARTEKO EGUNA

Kanpaina horren helburua da gizartea aldaketarako agente gisa inplikatzea. Horretarako, begirada aldatzeko eta doitzeko beharraz ohartarazten du, era horretan askotan normalizatuta egoten diren indarkeriak ikusarazteko. LGTBI+fobiaren aurrean inplikatzera eta jardutera animatzen du: "Aunque no la veas, la LGTBI+fobia está ahí. ¡Actúa!" / "Ikusi ez arren, LGTBI+fobia hor dago. Ekin!". Irudiak ikusmen-zorroztasuna aztertzeko panela simulatzen du. Letren artean *bollera*, *maricón*, *viciosa* eta *marimacho* hitzak ageri dira; irain gisa erabili ohi dira, generoari eta sexualitateari buruzko arau eta agindu hegemonikoak hausten dituzten pertsonak iraintzeko eta erasotzeko. Baina kategoria horiek ez dira irainak, gure aniztasunaren adierazgarri baizik. Hala, kanpaina horren bidez, sentsibilizatu egin nahi da egiturazko diskriminazioari eusten dioten LGTBI+fobiaren adierazpen normalizatuenei buruz.

10.1.3 EKAINAREN 28KO KANPAINA. LGTBI+ HARROTASUNAREN NAZIOARTEKO EGUNA

"Aniztasunean Harro" da kanpaina horren leloa. Haren helburua da pertsona guztiek beren gorputzari eta nortasunari buruz izateko eta erabakitzeko duten eskubidea aldarrikatzea. Horrela, "Naizena naiz" da aurtengo kanpainako irudiekin batera doan mezua. Helburua da harrotasun

askotarikoa indarrez eskatzea, inposatutako mugetatik eta kategorietatik harago, eta pertsona guztiek aske bizitzeko eta izateko duten eskubidea defendatzea.

10.1.4 AZAROAREN 25EKO KANPAINA. EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA DESAGERRARAZTEKO NAZIOARTEKO EGUNA

"Egunerokoan ere ezkutatzen da indarkeria. Ikusaraz dezagun" kanpainak agerikotik harago begiratzea proposatzen du. Helburua da argitara ateratzea ezkutuan dauden indarkeriak, eguneroko keinuen, hizkeraren, arazoen ukazioaren edo kontrolaren justifikazioaren pean estaltzen direnak. Indarkeria horiek aitortzea baita haiek desagerrarazteko lehen urratsa.

10.1.5 JAIETAKO BERDINTASUNAREN ALDEKO KANPAINA

NABIk, Gazteriak, Osasunak eta Hezkuntzak elkarrekin egindako kanpaina, "Nafarroan… Gozatu, partekatu eta errespetatu" goiburupean. Helburua da jai inguruneetako harreman afektibo-sexualetan tratu ona sustatzea, eta emakumeen aurkako eta sexu eta genero aniztasunaren aurkako indarkeria prebenitzea. Gainera, herritarrei gonbidapena egiten zaie beren harremanetan jarrera

arduratsua eta errespetuzkoa izan dezaten, kontuan izanda jai ekitaldiak gehiagotzen direnean areagotu egiten direla pertsonen arteko elkarrekintzak aisialdiko uneetan.

10.1.6 SIAIZ BALIABIDEA EZAGUTZERA EMATEKO KANPAINA

SIAIZ sexu indarkerien arreta integraleko zentroa ireki zeneko urteurrenaren inguruan, baliabidea bera zabaltzeko kanpaina bat jarri zen abian. SIAIZek 16 urtetik gorako emakumeak artatzen ditu, sexu-indarkerien biktimak edo bizirauleak direnak, hala indarkeria hori gaur egun jasotakoak, nola iraganean jasandakoak. Baliabide integrala da, espezializatua eta diziplina anitzekoa, 24 orduz eskuragarria, urteko egun guztietan.

10.1.7 KOMUNIKABIDEETAN IZANDAKO OIHARTZUNA

2025ean, NABIk 48 komunikazio ekintza propio sortu ditu, hau da, 4 komunikazio ekintza hileko.

10.2 NABIREN 30. URTEURRENAREN INGURUKO EKINTZAK

10.2.1 ERAKUSKETA 30 URTEKO FEMINISMOA ETA BERDINTASUNERAKO POLITIKA PUBLIKOAK

NABIren 30. urteurrena ospatzeko, erakusketa bat egin zen, zeinean berdintasunaren arloan, emakumeen aurkako indarkerien prebentzioan eta LGTBI+ eskubideetan Nafarroak azken hamarkadetan izan duen bilakaera jaso baitzen. Erakusketa Nafarroako Unibertsitate Publikoko (NUP) Ikasgelategiko eraikinean inauguratu zen, Unibertsitateko komunitateko kideentzat gogoetarako gune bat izan zedin.

10.2.2 30. URTEURRENAREN OROITZAPEN EKITALDIA

"+30 urteko feminismoa eta berdintasunerako politika publikoak" lelopean, NABIk urteurrena ospatu zuen azaroaren 5ean, Zentral aretoan, eta bertan izan dira hainbat esparrutatik Nafarroa bidezkoagoa eta berdinzaleagoa eraikitzen lagundu duten erakundeetako ordezkariak, elkarte feministak, gizarte kolektiboak eta pertsonak. Urteurrena baino gehiago, emakume belaunaldien arteko topaketa izan zen ekitaldia, eta gune bat zeinean nondik gatozen begiratu, zer lorpen egin ditugun aitortu eta emakumeen eskubideak erabat gauzatzeko, indarkeria mota guztiak desagerrarazteko eta sexu eta genero aniztasunaren arloan lan egiteko konpromiso komuna berritu.

10.2.3 IKUS-ENTZUNEZKO MATERIALA PRESTATZEA

Orobat, bi bideo aurkeztu ziren. Lehenengoan, animazioen bidez, feminismoaren eta berdintasunerako politika publikoen 30 urte horien ibilbidea egiten da, eta bigarrenean pertsona baliotsuek ibilbide hori kontatzen dute beren testigantzaren bidez.

Ikusi Animazio bideoa

Ikusi Testigantzen bideoa

10.3 JARDUNALDIAK ETA KONGRESUAK

10.3.1 NAFARROAKO EMAKUME GAZTEEN AURKAKO SEXU INDARKERIARI BURUZKO I. AZTERKETA.

Prestakuntza pilula bat egin zen Nafarroako Artxiboan, zeinean Rut Iturbide ikerketaren koordinatzaile eta Nafarroako Unibertsitate Publikoko (NUP) irakasle elkartuak azterketaren ondorio nagusien azalpena egin baitzuen.

10.3.2 EMAKUME POLITIKARIEI BURUKO JARDUNALDIA

Emakume Politikarien Foroaren helburua da parte hartzeko, hausnartzeko eta prestatzeko gune bat sortzea, toki entitateetako emakume hautetsien erantzukizun politikoak garatzeko tresna izan dadin, bai eta Nafarroako emakume politikarien artean lankidetza gune bat eta lan sareak sustatzea ere, era horretan beren erantzukizunak betetzeko baliabideak eta tresnak izan ditzaten.

2025eko urtarrilean, jardunaldi hau egin zen: “Boterea, generoa eta politika: Zergatik ez dute emakumeek errepikatzen?” Saioan, emakumeek eremu politikoan ordezkaritza txikia izatearen arrazoiak aztertu ziren, bai eta horrek emakumeentzat eta gizarte osoarentzat dituen ondorioak aztertu ere.

Izan ere, arazoa ez da soilik emakumeak ez direla iristen botere politikoko guneetara, baizik eta, iristen direnean, ez dutela jarraitzen. Silvia Soriano Moreno hizlariak —Zuzenbide Publikoko doktorea eta Feminismo Juridikoetako Masterra— hartu zuen parte. Halaber, “Virginia Woolf BASQUESKOLA”k bere esperientzia erakutsi zuen; izan ere, bere jardunbide egokiak ezagutzera eman zituen, bertako emakumezko kide politikariek praktikan jarri izan dituztenak.

10.3.3 DESGAITASUNA DUTEN EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIEI BURUZKO JARDUNALDIA. ARRETA IRISGARRI ETA INKLUSIBORANTZ

Jardunaldi horren helburua izan zen desgaitasuna duten emakumeei arreta integrala eta egokitua emateko beharrak, erronkak eta hobekuntzak aztertzea. Bertan, profesionalak eta elkarteetako ordezkariak izan ziren.

Desgaitasuna duten emakumeen aurkako indarkeria, oraindik, arazo ezkutu bat da; askotan, indarkeria horiek ez dituzte detektatzen ez artatzen dituen profesionalak, ez emakumeek berek. Eta, behin detektatuta, ez da erraza izaten emakumeek laguntza egokia jasotzea. Desgaitasuna duten

emakumeen zaurgarritasuna areagotu egiten da oztopo fisiko, komunikatibo eta sozialen ondorioz, eta horrek zaildu egiten du salaketa jartzea edo laguntza baliabideak eskuratzea.

10.3.4 "JUSTIZIA ETA GENEROA" JARDUNALDIAK, NABIK ETA BOTERE JUDIZIALAREN KONTSEILU NAGUSIAK IRUÑEAN ANTOLATUAK

Epaileen, magistraturaren eta beste eragile juridiko eta instituzional batzuen ehun bat profesionalek hartu zuten parte justiziaren esparruan genero ikuspegia txertatzeari buruzko jardunaldietan. Haren helburua zen emakumeen aurkako indarkeriaren arloko analisia eta hausnarketa sustatzea, biktimei eta bizirauleei eremu judizialetik ematen zaien arreta hobetzeko.

"Justizia eta Generoa" jardunaldiak, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak eta Nafarroako Gobernuaren Berdintasunerako Institutuak antolatuak, konpromiso partekatu batean kokatzen dira: justizia berdinzaleago, isuririk gabeko eta emakumeen giza eskubideekin erabat konprometitua dagoen baterantz aurrera egitea. Horretarako, beharrezkoa da emakumeen aurkako indarkeria eragiten duten egiturazko faktoreak ezagutzea eta justiziaren arloko profesionalek etengabeko prestakuntza izatea.

Jardunaldiak Iruñean izan ziren, 2025eko urriaren 15ean, 16an eta 17an.

Jardunaldien egitaraua

10.3.5 LGTBI+ PRESTAKUNTZA PILULA

Urriaren 31n, "*Sexu eta genero aniztasuna ikuspegi feministatik pentsatzeko mapa bat*" hitzaldia eman zuen Miquel Misék, eta 44 profesional bertaratu ziren. Prestakuntza saio horrek sexu eta genero aniztasunari buruz hausnartzeko funtsezko ardatz batzuk proposatu zituen, eta abiapuntuko planteamenduak eta politika feministekiko artikulazioa azpimarratu zituen.

Instituto
Navarro
para la Igualdad
INAI
NABI
Nafarroako
Berdintasunerako
Institutua